

ZPRÁVA O ČINNOSTI

GENERÁLNÍ INSPEKCE BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ

ZA ROK 2015

Praha 2016

OBSAH

Úvod	2
1 Základní informace o organizaci	3
2 Hlavní úkoly organizace	5
2.1 Základní činnosti organizace	5
2.2 Ekonomické zabezpečení organizace	8
2.3 Personální záležitosti	12
2.4 Vnitřní administrativa	14
2.5 Vztahy s veřejností	17
2.6 Kontrolní činnost v organizaci	18
3 Prověřování podnětů a podezření z protiprávního jednání	21
3.1 Spisy vedené Inspekcí	21
3.2 Trestní spisy vedené Inspekcí	22
3.3 Zjištěná protiprávní jednání	24
3.4 Zjištění pachatelé protiprávních jednání	25
3.5 Sledované problematiky protiprávních jednání	25
4 Plnění úkolů v trestním řízení a rozbor kriminality v BS	30
4.1 Vyšetřovaná trestná činnost fyzických a právnických osob	30
4.2 Vývoj kriminality v jednotlivých bezpečnostních sborech	31
4.3 Pravomocná rozhodnutí v trestních věcech	33
5 Spolupráce a součinnost	35
5.1 Bezpečnostní sbory	35
5.2 Státní zastupitelství	35
5.3 Kontrolní orgán Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR	36
5.4 Spolupráce s ostatními subjekty	36
5.5 Mezinárodní spolupráce	37
6 Plnění střednědobé koncepce organizace	38
Závěr	40
Citované zdroje	42
Seznam použitých zkratk	44
Přílohové tabulky	46

Úvod

Generální inspekce bezpečnostních sborů (dále též jen „organizace“, „Inspekce“ nebo „GIBS“) vznikla 1. ledna 2012 s účinností zákona č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů (dále též jen „zákon o GIBS“), aby zajistila nezávislé plnění úkolů v trestním řízení vedeném s příslušníky a zaměstnanci vybraných bezpečnostních sborů (dále též jen „BS“).

Zákon o GIBS vymezuje kompetence organizace, k jejichž naplnění byly činěny kroky při vzniku, vývoji a stabilizaci stavu v prvním roce a následujících letech existence. Jedná se o kroky zejména v oblasti trestního řízení, kdy k působnosti předchozí Inspekce Policie České republiky (dále jen „IPČR“) ve vztahu k prověřování podnětů a prověřování podezření ze spáchání trestného činu příslušníkem nebo zaměstnancem Policie České republiky (dále též jen „PČR“) přibyly další tři bezpečnostní sbory, kterými jsou – Vězeňská služba České republiky (dále též jen „VS“), Celní správa České republiky (dále též jen „CS“) a Inspekce samotná. Z procesních kompetencí převzala Inspekce celou oblast vyšetřování trestných činů.

Inspekce zůstává jediným orgánem v České republice, který provádí tzv. zkoušky spolehlivosti, zavedené v roce 2009 do právního řádu. Od 1. ledna 2012 provádí tedy Inspekce zkoušky spolehlivosti i vůči dalším určeným bezpečnostním sborům.

Inspekce se rovněž věnuje sledování a vyhodnocování informací o protiprávní činnosti příslušníků bezpečnostních sborů a vydávání metodických doporučení pro jejich činnost. Vzhledem k nezávislosti a samostatnosti Inspekce je při plnění těchto úkolů velmi důležitá znalost prostředí bezpečnostních sborů a spolupráce s jejich vedením.

Samotný bezpečnostní sbor spolupracuje i s jinými externími subjekty. Nejdůležitější oblastí je spolupráce se státním zastupitelstvím, s vnějšími kontrolními orgány a se vzdělávacími a školskými institucemi.

Z právního postavení Inspekce vyplývá ekonomická samostatnost s vlastní kapitolou státního rozpočtu. Tím je dána odpovědnost za hospodaření se svěřenými prostředky státu k zajištění plné funkčnosti a efektivity činnosti organizace. Ke sledování dodržování stanových postupů je v Inspekci činný interní auditor.

Strategické cíle organizace byly v rámci střednědobé koncepce stanoveny z pohledu organizačního, personálního, technického i ekonomického zabezpečení, a to tak, aby bylo zajištěno plnění všech úkolů Inspekce. S každým dalším rokem činnosti Inspekce je možné vyhodnotit dle aktuálního vývoje právní úpravu související s plněním zákonem stanovených úkolů a předestřít návrhy legislativních změn pro zlepšení její funkčnosti. Zejména pak k plnění úkolů v trestním řízení – základní činnosti Inspekce, jako úzce profilovaného policejního orgánu.

Ustanovení § 57 odst. 4 zákona o GIBS ukládá řediteli Inspekce povinnost předložit vládě, výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky (dále jen „PSP“) příslušnému ve věcech bezpečnosti a kontrolnímu orgánu PSP jednou ročně zprávu o činnosti Inspekce.

1 Základní informace o organizaci

Postavení Inspekce v právním řádu ČR je vymezeno zákonem o GIBS, ve znění pozdějších předpisů, který vymezuje právní postavení, zaměření činnosti, hlavní úkoly, metody a formy práce a systém vnější kontroly.

Nařízením vlády č. 407/2011 Sb., k provedení zákona o GIBS, je stanoven vzor služebního průkazu a odznaku Inspekce, způsob vnějšího označení Inspekce, způsob prokazování příslušnosti a vzory zvláštního označení služebních vozidel Inspekce k prokazování příslušnosti při plnění úkolů v souladu s ustanovením § 6 zákona o GIBS.

Usnesením vlády ČR ze dne 29. června 2011 č. 497 k návrhu zákona o GIBS (dále jen „prováděcí usnesení vlády“) byly určeny maximální početní stavy Inspekce v počtu 275 systemizovaných míst příslušníků a 60 míst občanských zaměstnanců.

K zajištění činnosti Inspekce jsou vydávány interní předpisy ve formě nařízení, pokud obsahují obecné předpisy s časově neomezenou platností, nebo ve formě pokynů, pokud upravují jednorázová opatření s časově neomezenou nebo i s časově omezenou platností.

Inspekci tvoří příslušníci ve služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů podle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“), a občanští zaměstnanci v pracovním poměru podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“).

V čele Inspekce stojí ředitel, kterého jmenuje a odvolává na návrh vlády a po projednání ve výboru PSP příslušném ve věcech bezpečnosti předseda vlády, jemuž je ředitel z výkonu své funkce odpovědný.¹ Funkční období ředitele Inspekce trvá 5 let.² Dne 30. listopadu 2015 na vlastní žádost ukončil služební poměr ředitel Inspekce plk. Mgr. Ing. Ivan Bílek. Dnem 1. prosince 2015 byl pověřen vedením Inspekce plk. JUDr. Michal Murín, který byl následně dne 7. prosince 2015 ustanoven do funkce ředitele.

Organizační struktura Inspekce

Prováděcím usnesením vlády je stanovena systemizace bezpečnostního sboru.³ Návrh organizační struktury Inspekce schvaluje předseda vlády ČR.⁴

V roce 2015 nedošlo k žádné změně organizační struktury, Inspekce je tedy tvořena následovně:

- ředitel
 - odbor kancelář ředitele (bezpečnostní ředitel)

¹ Viz ustanovení § 1 odst. 2 zákona o GIBS.

² Viz ustanovení § 1 odst. 2 zákona o služebním poměru.

³ Viz ustanovení § 4 odst. 1 a 4 zákona o služebním poměru.

⁴ Viz ustanovení § 4 odst. 5 zákona o služebním poměru.

- oddělení organizační
 - oddělení personální
 - oddělení operační
 - odbor kontroly
 - oddělení vnitřní kontroly
 - oddělení šetření podnětů
 - oddělení informační analytiky
 - oddělení metodiky a prevence
 - interní auditor
- náměstek ředitele pro trestní řízení
- oddělení pro hl. m. Prahu
 - oddělení pro Středočeský kraj
 - oddělení pro Ústecký a Liberecký kraj
 - oddělení pro Plzeňský a Karlovarský kraj
 - oddělení pro Jihočeský kraj
 - oddělení pro Královéhradecký a Pardubický kraj
 - oddělení pro Jihomoravský a Zlínský kraj a Kraj Vysočinu
 - oddělení pro Moravskoslezský a Olomoucký kraj
- náměstek ředitele
- oddělení informačních a komunikačních technologií
 - oddělení speciálních činností a operativní dokumentace
 - oddělení zvláštních činností a technické dokumentace
 - oddělení operativně pátracích činností
- hlavní ekonom
- oddělení finanční a plánovací
 - oddělení správy majetku.

Důraz je kladen zejména na úsek trestního řízení, rozdělení kompetencí mezi náměstkou ředitele, centralizaci servisních organizačních součástí, kontrolní činnost ve vztahu k příslušníkům a zaměstnancům Inspekce a efektivní prověřování podnětů fyzických a právnických osob mimo oblast trestního řízení.

Inspekce působí na území celé České republiky. Pro svoji činnost v rámci jednotlivých regionů má zřízena teritoriální pracoviště. Územní působnost policejních orgánů Inspekce se, na rozdíl od územní působnosti PČR a CS, neřídí územním členěním České republiky.⁵ Tato územní působnost policejních orgánů je rozdělena dle územní příslušnosti soudů a státních zastupitelství.⁶

Významnou roli zastává oddělení operační, které nepřetržitě zajišťuje interní i externí komunikaci a zajišťuje distribuci aktuálních informací pro všechny organizační součásti Inspekce, včetně jejího vedení.

⁵ Viz ustanovení čl. 1 ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů.

⁶ Viz ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů a ustanovení § 11 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů.

2 Hlavní úkoly organizace

Inspekce vykonává činnosti vyplývající ze zákona o GIBS, z postavení samostatné organizační složky státu (dále jen „OSS“) s vlastní rozpočtovou kapitolou a zaměstnavatelské organizace.

2.1 Základní činnosti organizace

Hlavní činností Inspekce je plnění úkolů policejního orgánu v trestním řízení vedeném s příslušníky a zaměstnanci určených bezpečnostních sborů.

Ze zákona o GIBS vyplývají následující úkoly:

- a) vyhledávat, odhalovat a prověřovat skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin (dále též jen „TČ“), jehož pachatelem je
 - příslušník PČR, příslušník CS, příslušník VS anebo příslušník Inspekce
 - zaměstnanec ČR zařazený k výkonu práce v PČR nebo v Inspekci, nebo
 - zaměstnanec ČR zařazený k výkonu práce v CS anebo VS, pokud byl TČ spáchán v souvislosti s plněním jeho pracovních úkolů
- b) vyšetřovat TČ
 - příslušníka PČR, příslušníka CS, příslušníka VS nebo zaměstnance ČR zařazeného k výkonu práce v PČR a
 - zaměstnance ČR zařazeného k výkonu práce v CS nebo VS, pokud byl TČ spáchán v souvislosti s plněním jeho pracovních úkolů
- c) provádět zkoušku spolehlivosti u příslušníka PČR, příslušníka CS, příslušníka VS, příslušníka Inspekce a zaměstnance ČR zařazeného k výkonu práce v PČR, v CS, VS nebo v Inspekci
- d) sledovat a vyhodnocovat informace o protiprávní činnosti příslušníků PČR, VS a CS a navrhopvat opatření pro její předcházení
- e) vydávat metodická doporučení pro činnost jednotlivých bezpečnostních sborů.⁷

Vyhledávání, odhalování a prověřování skutečností, že byl spáchán trestný čin

V této oblasti navázala Inspekce na činnost IPČR, která v minulosti plnila hlavní úkol právě v odhalování a prověřování skutečností, že byl spáchán TČ příslušníkem nebo zaměstnancem PČR. Od 1. ledna 2012 se působnost rozšířila o příslušníky a zaměstnance VS a CS, stejně jako o příslušníky a zaměstnance Inspekce.⁸

⁷ Viz ustanovení § 2 zákona o GIBS.

⁸ Zaměstnance CS a VS Inspekce prověřuje a vyšetřuje, pouze pokud byl TČ spáchán v souvislosti s plněním jejich pracovních úkolů.

Vyšetřování trestných činů

Jedná se o úkol svěřený Inspekci od 1. ledna 2012. Inspekce vyšetřuje TČ příslušníků a zaměstnanců PČR, CS a VS. Do konce roku 2011 vyšetřoval TČ policistů určený státní zástupce, kterému IPČR předávala případy k zahájení trestního stíhání. Inspekce má od 1. ledna 2012 postavení policejního orgánu v rozsahu stanoveném zákonem.⁹ Interní předpis Inspekce stanoví podmínky organizace výkonu služby, součinnost, příslušnost policejních orgánů a provádění některých úkonů podle trestního řádu.

Vyšetřování TČ spáchaných příslušníky a zaměstnanci Inspekce koná i nadále státní zástupce, ve shodě s vyšetřováním TČ příslušníků a zaměstnanců dalších určených bezpečnostních sborů a ozbrojených složek ČR.¹⁰

Zkouška spolehlivosti

Zkoušku spolehlivosti provádějí příslušníci specializovaného pracoviště Inspekce (dále jen „inspektoři“) u příslušníků a zaměstnanců PČR, VS, CS a Inspekce.

Jedná se o navození situace, kterou je zkoušená osoba povinna řešit v rámci výkonu služby nebo zaměstnání a se kterou se běžně setkává. Účelem této zkoušky je předcházení, zamezování a odhalování protiprávního jednání příslušníků a zaměstnanců bezpečnostních sborů. Ustanovení o zkoušce spolehlivosti výslovně zakazuje zkouškou spolehlivosti bezprostředně ohrozit nebo poškodit nejen majetek nebo zdraví osob, ale nesmí dojít ani k omezení svobody osob. Zároveň musí být zachována lidská důstojnost.¹¹

Zkoušku spolehlivosti provádí inspektor nebo i jiná osoba s jejím souhlasem, za jejíž jednání je však inspektor odpovědný a která se musí řídit jeho pokyny. Osoba provádějící zkoušku spolehlivosti je oprávněna sdělovat nepravdivé údaje, což je v praxi nezbytné pro účinné provádění této činnosti. K důsledné ochraně práv je stanovena obligatorně povinnost, kromě standardního úředního záznamu, dokumentovat průběh zkoušky obrazovým a zvukovým záznamem. V případě, že se zkoušená osoba dopustí protiprávního jednání, je o tom bez zbytečného průtahu informována a záznam je předán příslušnému bezpečnostnímu sboru, který je povinen jej založit do osobního spisu této zkoušené osoby.

Inspekce má stanovenou povinnost předat jednou za půl roku příslušnému bezpečnostnímu sboru jména osob, vůči kterým byla zkouška provedena a které se při ní protiprávního jednání nedopustily. Tato zákonná povinnost byla za rok 2015 splněna a ředitelé bezpečnostních sborů byli informováni.

Interním předpisem byla v roce 2014 zřízena Mezirezortní pracovní skupina ke zkouškám spolehlivosti, která od té doby působí jako poradní orgán ředitele Inspekce. Hlavní činností skupiny je zejména podpora a zajištění plnění úkolu daného

⁹ Viz ustanovení § 12 odst. 2 písm. b) TŘ.

¹⁰ Viz ustanovení § 161 odst. 4 TŘ.

¹¹ Viz ustanovení § 41 zákona o GIBS.

Usnesením vlády ČR ze dne 9. července 2014 č. 541, k Vyhodnocení využití nástroje „zkoušky spolehlivosti“ s návrhem na případné rozšíření na další osoby působící v orgánech veřejné moci.¹² V roce 2015 se pracovní skupina zabývala zejména vypracováním metodiky k provádění zkoušek spolehlivosti a návrhy na zvýšení efektivity tohoto unikátního preventivního nástroje.

Sledování a vyhodnocování informací o protiprávní činnosti příslušníků bezpečnostních sborů a navrhování opatření pro její předcházení

Informace získané v souvislosti s plněním svých základních úkolů předává Inspekce k dalšímu opatření jednotlivým subjektům. Zjištěné informace o protiprávním jednání příslušníků bezpečnostních sborů¹³ jsou používány k navrhování opatření pro předcházení této protiprávní činnosti a k preventivní činnosti.

U Inspekce jde na rozdíl od obecné prevence kriminality o zcela specifickou oblast. Proti zákonu mnohdy stojí vysoce kvalifikovaní pachatelé s velmi dobrou znalostí metod a forem práce a činností BS, stejně jako se znalostí právního prostředí. Proto je také nezbytně nutné vytvářet adekvátně účinné nástroje pro boj s tímto problémem, aplikovat nové přístupy a přizpůsobovat se novým trendům v postojích k pachatelům.

Zřízením Inspekce byl vytvořen zcela nový nástroj pro prevenci protiprávního jednání příslušníků BS, který je možné aplikovat prostřednictvím navrhovaných opatření, pokud z vyhodnocení jejich protiprávní činnosti vyplývá závěr, že se nejedná pouze o selhání jednotlivce, ale mohlo dojít k selhání kontroly, systému řízení, nebo o nedokonalou organizační strukturu. Poté jsou navrhována opatření, která působí preventivně a v maximálním možném rozsahu omezují nebo znemožňují další páčání tohoto jednání. Toto je činěno ve spolupráci s vedením jednotlivých BS.

V rámci preventivní činnosti jsou zejména rozebírány kazuistiky vybraných protiprávních jednání a akcentovány negativní příklady. Zřetel je brán zejména na tzv. sledované problematiku trestné činnosti.¹⁴ Jako příklad lze uvést případy z oblastí domácího násilí, kde nebyl v minulosti výjimkou ani případ vraždy. V každé z oblastí činnosti BS lze najít závažná protiprávní jednání hodná zřetele. Výjimkou není ani činnost příslušníků zařazených na útvarech s celorepublikovou působností – specialistů na určitou problematiku.

Jedním z významných preventivních nástrojů, kterými Inspekce účinně působí na jednotlivé BS a jejich příslušníky, je přednášková činnost, která je zařazena do vzdělávacích aktivit těchto sborů. V roce 2015 bylo realizováno 186 (+93)¹⁵ přednášek pro 8.410 (+5.410) posluchačů – zejména příslušníků PČR, VS a CS. Několik z těchto přednášek bylo cíleně zaměřeno také na studenty středních a vysokých škol, studijních oborů zabývajících se oblastí vnitřní bezpečnosti státu.

¹² Usnesení vlády ČR ze dne 9. července 2014 č. 541, k Vyhodnocení využití nástroje „zkoušky spolehlivosti“ s návrhem na případné rozšíření na další osoby působící v orgánech veřejné moci.

¹³ Viz ustanovení § 2 odst. 4 zákona o GIBS.

¹⁴ Viz kapitola 3.5 této zprávy.

¹⁵ Pokud není v této zprávě uvedeno jinak, jsou v závorce uvedené počty porovnáním s rokem 2014.

Vydávání metodických doporučení pro činnost jednotlivých BS

Vydávání metodických doporučení pro činnost jednotlivých bezpečnostních sborů se na rozdíl od preventivních opatření a doporučení nesoustředí pouze na konkrétní případ, ale komplexně řeší ucelenou problematiku.¹⁶

V roce 2015 byla vydána 3 (-2) metodická doporučení, z nichž dvě se týkala všech BS v působnosti Inspekce, jedno bylo cíleně zaměřeno na činnost PČR.

Poradním orgánem ředitele Inspekce je Metodická rada pro bezpečnostní sbory, která se dvakrát v průběhu roku sešla na společném jednání. V radě jsou zastoupeny rovnocenným poměrem všechny bezpečnostní sbory spadající do působnosti Inspekce, a to na úrovni náměstků ředitelů sborů. Rada se zabývá oblastí tvorby metodických doporučení a prevencí protiprávní činnosti. Metodická doporučení jsou vytvářena v souladu s podněty plynoucími z jednání rady, stejně jako na základě podnětů dalších subjektů, kterými jsou například státní zastupitelství, odborové svazy apod. Díky této spolupráci rozpracovávají jednotlivá metodická doporučení právě ty problematiky, které jsou i z pohledu zúčastněných subjektů nejvíce zapotřebí.

2.2 Ekonomické zabezpečení organizace

V Inspekci odpovídá hlavní ekonom za ekonomické zabezpečení, bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby a při práci a za požární ochranu (dále jen „BOZP a PO“). Ten přímo řídí úsek hlavního ekonoma, oddělení finančně-plánovací a oddělení správy majetku. Pracovníci těchto oddělení provádí veškeré činnosti, které vyplývají z postavení Inspekce jako samostatné OSS s vlastní rozpočtovou kapitolou a z materiálních potřeb organizace.

Finanční a plánovací činnost

Zákon č. 555/2014 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2015, ve znění pozdějších předpisů, určil pro kapitolu 376 – Generální inspekce bezpečnostních sborů celkové příjmy ve výši 42.814,27 tis. Kč a objem výdajů ve výši 267.631,98 tis. Kč.

V průběhu roku 2015 byl rozpočet dvakrát účelově navýšen a byly zapojeny nároky z nepotřebovaných výdajů. Snížení rozpočtu proběhlo ve prospěch Ministerstva průmyslu a obchodu na vytvoření podmínek pro umístění expozitury v Olomouci. Vše viz tabulka č. 1.

Snížení příjmů za rok 2015 souvisí s odečtem úhrnu zúčtovaných dávek nemocenského pojištění od pojistného dle ustanovení § 25 odst. 6 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení, dále se zohledněním dle ustanovení § 15a téhož zákona a nižším plněním příjmů z II. pilíře důchodového spoření.

¹⁶ Viz ustanovení § 2 odst. 4 a 5 zákona o GIBS.

Celkové výdaje za rok 2015 dosahují 95,81 % roku 2014, z toho běžné výdaje představují 96,31 % výše běžných výdajů roku 2014 a kapitálové výdaje dosahují pouze 77,62 % kapitálových výdajů roku 2014.

Tabulka č. 1: Rozpočet Inspekce v letech 2012 - 2015 (Kapitola 376) (v tis. Kč)

Základní ukazatele	2012	2013	2014	2015	Index 2014/2015
příjmy celkem	34.156	40.694	43.804	43.487	99,28 %
výdaje celkem	310.468	275.534	282.333	270.491	95,81 %
z toho běžné výdaje	268.593	252.768	274.668	264.541	96,31 %
z toho kapitálové výdaje	41.874	22.766	7.665	5.950	77,62 %

V tabulce č. 2 jsou rozepsány mzdové výdaje rozpočtu Inspekce. Pohyb výdajů oproti roku 2014 u zaměstnanců spočíval ve snížení počtu funkčních míst, u příslušníků v doplňování neobsazených míst.

Tabulka č. 2: Mzdové výdaje rozpočtu Inspekce v letech 2012 - 2015 (v tis. Kč)

Ukazatel	Skutečnost 2012	Skutečnost 2013	Skutečnost 2014	Skutečnost 2015	Index 2014/2015
výdaje na platy a OPPP, z toho:	135. 858	145.212	155.676	156.855	100,8%
platy zaměstnanců	13.090	17.155	19.247	18.399	95,6%
platy příslušníků	121.217	126.418	134.642	136.598	101,5%
OPPP	1.551	1.639	1.787	1.858	104,0%

Čerpání nemocenské bylo nižší než v roce 2014, naopak výdaje na peněžitou pomoc v mateřství jsou vyšší vzhledem k nárůstu počtu příslušníků a zaměstnanců čerpajících tuto dávku.

Na odchodném bylo vyplaceno oproti roku 2014 o 1.606 tis. Kč více. Tento nárůst byl způsoben personálními změnami ve IV. čtvrtletí roku 2015. Čerpání výdajů na výplatu výsluhového příspěvku zaznamenalo oproti roku 2014 nárůst o 192 tis. Kč. Skutečná výplata výsluhového příspěvku však byla o 1.265 tis. Kč vyšší. Vzhledem k nedostatku finančních prostředků však byla vyplácejícímu orgánu uhrazena, po vzájemné domluvě, až v lednu 2016 z rozpočtových prostředků roku 2016.

U ostatních běžných výdajů došlo v roce 2015 k nárůstu čerpání oproti roku 2014 o 22,6 %.

Výdaje na odměny za užití duševního vlastnictví byly použity na úhradu za udělení oprávnění k užití informací v elektronické podobě (např. ASPI). Výdaje související s neinvestičními nákupy byly použity zejména na úhradu odměn advokátům ex-offo a svědečného v souvislosti se služební činností Inspekce.

Kapitálové výdaje byly čerpány částkou ve výši 5.950,36 tis. Kč a jednalo se o výdaje programového financování v rámci titulu „Rozvoj a obnova materiálně technické základny GIBS“.

Ostatní čerpané výdaje souvisely se zajišťováním běžného chodu organizace a s tím spojenými náklady. Jednalo se zejména o provoz a údržbu budov, provoz, obměnu a údržbu vozidel, kancelářské a výpočetní techniky, vybavení a materiál pro zasahující složky, školení, poštovní a telekomunikační služby, náhrady za služební cesty apod.

Neinvestiční výdaje byly použity rovněž na tzv. zvláštní finanční prostředky, které jsou v souladu s příslušnými zákony používány k úhradě některých výdajů při předcházení trestným činům, zajišťování krátkodobé ochrany osob a provádění zkoušek spolehlivosti.

Jedním z hodnotících kritérií efektivity hospodaření je nákladovost pracovníka organizace. Nákladovost na jednoho pracovníka má klesající tendenci z důvodu zvýšených výdajů v roce 2012 souvisejících se vznikem Inspekce jako nové organizace, která se projevila realizací finančně náročných investic a oprav. Ty souvisely zejména s reprodukcí dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku či jeho zhodnocením (např. rozsáhlejší stavební práce, obnova a doplnění kriminalistické techniky nebo služebních dopravních prostředků).

Tabulka č. 3: Efektivita a nákladovost pracovníka Inspekce (v tis. Kč)

Efektivnost a nákladovost	2012	2013	2014	2015	Index 2014/2015
výdaje na 1 pracovníka	1.283	1.013	1.008	952	94,5%
výdaje na 1 pracovníka bez mzdových a souvisejících výdajů	527	296	259	214	82,5%
běžné výdaje na 1 pracovníka	1.110	929	981	931	95,0%
běžné výdaje na 1 pracovníka bez mzdových a souvisejících výdajů	354	212	232	193	83,2%
podíl celkových výdajů GIBS na SR (v %)	0,0269%	0,0234%	0,0233%	0,0208%	89,5%

Správa majetku

Oblast veřejných zakázek

V roce 2015 realizovala Inspekce celkem 395 veřejných zakázek, a to prostřednictvím svého oddělení správy majetku. Na jejich realizaci se podílelo nejen pracoviště veřejných zakázek, ale i odborní pracovníci oblasti movitého a nemovitého majetku.

Veřejné zakázky byly zadány a realizovány v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících prováděcích

předpisů, a to v souladu s principem rovného zacházení, nediskriminace a transparentnosti, se zaměřením na hospodárné využití finančních prostředků Inspekce. U všech veřejných zakázek se v roce 2015 jednalo o veřejné zakázky malého rozsahu.

Tabulka č. 4: Struktura veřejných zakázek Inspekce

Druh zadání podle hodnoty veřejné zakázky	2012		2013		2014		2015	
	počet	objem v tis. Kč	počet	objem v tis. Kč	počet	objem v tis. Kč	počet	objem v tis. Kč
nadlimitní VZ	3	32.253	0	0	0	0	0	0
podlimitní VZ	3	8.133	1	5.451	0	0	0	0
VZ malého rozsahu	297	41.629	141	21.755	286	26.599	395	21.657
Celkem	303	82.015	142	27.206	286	26.599	395	21.657

Nákupy komodit určených usnesením vlády č. 451 ze dne 15. června 2011 byly provedeny s využitím elektronického nástroje e-tržišť TENDERMARKET. Celkem bylo pracovištěm veřejných zakázek v této oblasti realizováno 48 zakázek, z toho 28 prostřednictvím e-tržišť.

Oblast movitého majetku

V oblasti automobilního majetku se pokračovalo v obměně vozového parku. Bylo nakoupeno 6 vozidel v celkové hodnotě 2.517,28 tisíc Kč. Tři vozidla byla vyřazena na základě nehospodárnosti jejich dalšího provozu. Celkové náklady na zajištění provozu vozidel (opravy, údržba, PHM) činily v roce 2015 7.815 tis. Kč.

V oblasti stavebně-ubytovacího majetku došlo v roce 2015 k obměně kancelářského nábytku a dalšího vybavení Inspekce na vybraných pracovištích na celém území ČR.

Jedním z úkolů oddělení správy majetku je také činnost tajemníka poradních komisí pro řešení náhrad škod na zdraví a majetku. V roce 2015 bylo řešeno celkem 57 škodních událostí. Dalším úkolem bylo provedení periodické roční fyzické inventarizace majetku.

Oblast nemovitého majetku

Inspekce disponuje celkem s 20 vlastními objekty dislokovanými v Praze, Karlových Varech, Ústí n/L, Hradci Králové, Jihlavě, Zlíně, Olomouci a Ostravě. Další 3 objekty, které GIBS využívá, jsou nájemní, 6 objektů je pak užíváno formou výpůjčky od ostatních organizačních složek státu.

V roce 2015 bylo započato se zateplováním objektů v Karlových Varech a Ostravě.

Ke všem činnostem je přístupováno s ohledem na maximální hospodárnost a efektivnost vynaložených finančních prostředků, ale současně i s důrazem na minimalizaci budoucích provozních výdajů.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci a požární ochrana

V roce 2015 bylo aktualizováno a doplněno „Vyhodnocení rizik možného ohrožení bezpečnosti a zdraví příslušníků a zaměstnanců na pracovištích útvarů Generální inspekce bezpečnostních sborů“, které je všem pracovníkům dostupné na vnitřní počítačové síti.

V souvislosti s novelizací nařízení vlády č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zaslání záznamu o úraze, bylo vydáno „Nařízení ředitele Generální inspekce bezpečnostních sborů č. 7/2015 k zajištění plnění úkolů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby a při práci“. Dále bylo zpracováno několik metodik z oblasti BOZP a PO, týkajících se různých druhů činnosti.

Preventivní prověrky BOZP a PO byly provedeny ve všech užívaných objektech. Těchto prověrek se od pololetí roku 2015 účastnil i zástupce odborů, konkrétně odborového svazu ČMKOS OSSOO.

Při preventivních prověrkách, zaměřených na dodržování předpisů, vedení dokumentace, poskytování osobních ochranných pracovních prostředků atd. byl zkontrolován technický stav objektů a prověřena situace v oblasti rizik bezpečnosti práce a pracovního prostředí, včetně předpisů týkajících se ergonomie, práce se zobrazovacími jednotkami, osvětlení aj. Byla provedena kontrola přidělování, používání a stavu osobních ochranných pracovních pomůcek, kontrola platnosti revizí elektrických zařízení, elektrické požární signalizace, věcných prostředků požární ochrany, hromosvodů, elektrických zařízení, plynových kotelen, komínů a kouřovodů apod. Rovněž byla provedena i kontrola označení objektů bezpečnostními informačními a výstražnými tabulkami, kontrola udržování volných prostorů únikových cest a další. Všechny zjištěné závady byly během roku 2015 odstraněny.

V průběhu roku 2015 byly u Inspekce evidovány celkem tři úrazy, z toho dva služební a jeden pracovní. Celková četnost úrazů (služební + pracovní) je 1,06 %. Žádný z těchto úrazů nebyl zaviněn nedodržením pravidel BOZP, ve všech třech případech se jednalo o náhodné a nepředvídatelné události. Vzhledem k nízké četnosti pracovních a služebních úrazů a s ohledem na další související skutečnosti je zřejmé, že vyhodnocení rizik a dodržování principů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je na velmi dobré úrovni. Je zjevné, že pravidla nastavená v oblasti BOZP i používané vzdělávací a kontrolní mechanismy jsou plně funkční.

2.3 Personální záležitosti

Na základě usnesení vlády České republiky č. 769 ze dne 22. září 2014 k návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2015 bylo v Inspekci zřízeno 245 služebních míst příslušníků a 50 pracovních míst občanských zaměstnanců. Oproti loňskému roku došlo ke snížení o 30 služebních a 10 pracovních míst.

Obsazenost služebních míst se v průběhu roku 2015 měnila. K 31. prosinci 2015 zajišťovalo činnost Inspekce 239 (-2) příslušníků, 6 služebních míst bylo neobsazených. Stav naplněnosti činil 97,6 % z celkového počtu systemizovaných

služebních míst. Z celkového počtu příslušníků ve služebním poměru bylo 175 (0) mužů a 64 (-2) žen. Všichni příslušníci Inspekce splňují kvalifikační předpoklad požadovaného stupně vzdělání, 193 (-2) příslušníků má vysokoškolské vzdělání, 46 úplné střední vzdělání.

V Inspekci je zřízeno 50 pracovních míst. Obsazenost těchto míst se v průběhu roku 2015 měnila. K 31. prosinci 2015 plnilo úkoly na svěřeném úseku celkem 46 (-1) občanských zaměstnanců, 4 pracovní místa byla neobsazena. Stav naplněnosti tedy činil 92 % z celkového počtu systemizovaných pracovních míst zaměstnanců. V pracovním poměru bylo 20 (-3) mužů a 26 (+2) žen.

V roce 2015 činil věkový průměr příslušníků Inspekce 44 roku, věkový průměr občanských zaměstnanců 48,2 roku.

Výchozími normami pro personální činnosti v Inspekci jsou zákon o služebním poměru a zákoník práce.

V roce 2015 bylo přijato celkem 13 nových příslušníků, všichni byli převedeni od PČR. Každý z nich musel projít psychologickým vyšetřením, prokázat odborné i morální kvality a celkově splnit předpoklady pro výkon služby u Inspekce.

V roce 2015 ukončilo činnost u Inspekce 15 příslušníků, z toho 14 příslušníků ukončilo služební poměr a 1 příslušník byl převeden k PČR. Jedna příslušnice je v současné době zařazena v neplacených zálohách z důvodu čerpání rodičovské dovolené.

Kontrolní činnost na personálním úseku

Dne 18. března 2015 proběhla na personálním oddělení kontrola z Úřadu práce Pražské správy sociálního zabezpečení zaměřená na plnění povinností v nemocenském pojištění, v důchodovém pojištění a při odvodu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Jednalo se o kontrolované období od 1. ledna 2012 do 28. února 2015 zaměřené na občanské zaměstnance. Kontrola neshledala pochybení.

Dále byla dne 18. listopadu 2015 na personálním oddělení provedena kontrola z Odboru sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra ČR. Předmětem kontroly byl stav plnění povinností od začátku vzniku Inspekce ve vztahu k orgánu sociálního zabezpečení MV ČR, které Inspekci vyplývají z právních předpisů upravujících důchodové pojištění příslušníků, organizací a provádění sociálního zabezpečení a pojistné na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Ani zde kontrola neshledala žádná pochybení.

Vzdělávání a školství

Systém vzdělávání příslušníků a občanských zaměstnanců Inspekce se oproti roku 2014 nijak výrazně nezměnil. Systém vzdělávání je dlouhodobě zabezpečován na základě identifikovaných vzdělávacích potřeb a s ohledem na zajištění kontinuity dalšího odborného vzdělávání a výcviku navazujícího na povinné nebo nepovinné

segmenty vzdělávání a výcviku, které příslušníci bezpečnostních sborů absolvovali v minulosti.

V systému vzdělávání byly zohledněny jednotlivé činnosti, které příslušníci i zaměstnanci Inspekce vykonávají, odborné požadavky na tyto činnosti a zkušenosti, které konkrétní pracovníci získali v průběhu své kariéry. Obsah odborného vzdělávání je tak zaměřen zejména na udržování a rozvoj jejich odbornosti a dílčí specializace. Prioritou tak i nadále zůstává reflexe aktuálního vývoje a trendů ve všech oblastech činností Inspekce do odborné přípravy, konkrétních vzdělávacích programů a výcvikových akcí.

Smluvně zajišťovaná spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, včetně základní odborné přípravy pro příslušníky Inspekce, vychází z Realizační dohody o součinnosti mezi Inspekcí a Ministerstvem vnitra. Kurzy poptávané Inspekcí jsou zajišťovány resortními školami ministerstva vnitra a Policejní akademií ČR v Praze, s možností výběru a spolutvorby vzdělávacích aktivit podle potřeb praxe.

Standardní služební příprava příslušníků Inspekce je zajišťována vlastními silami a prostředky. V oblasti specifických výcvikových aktivit spolupracuje Inspekce také s Armádou ČR.

Pro pracovníky Inspekce zajišťujících servisní činnosti jsou poptávány a nadále probíhají externí kurzy k prohlubování odbornosti. K takovým činnostem patří zejména agenda personální, sociálních evidencí, finančně plánovací, správy majetku, interního auditora a další.

2.4 Vnitřní administrativa

Plnění základních úkolů Inspekce a činnost jejich organizačních součástí jsou upraveny organizačním řádem, který stanovuje strukturu této činnosti, dělbu práce mezi jednotlivé organizační součásti, systém řízení, řídicí pravomoc a odpovědnost vedoucích příslušníků a zaměstnanců Inspekce.

Legislativní a právní činnost

Inspekce zpracovává připomínky ke změnám legislativy, souhrnná právní stanoviska a právní analýzy (vnější legislativa).

Vnitřní legislativa zahrnuje tvorbu interních předpisů, zajištění jejich aktuálnosti a souladu s právním řádem ČR. Interní předpisy pokrývají všechny potřebné oblasti činností Inspekce a jejich obsah je průběžně vyhodnocován a aktualizován.

Mimo tyto základní oblasti se právní úsek Inspekce zabýval úpravou smluvních vztahů Inspekce s dalšími subjekty, poskytováním právních konzultací organizačním součástem Inspekce, podáváním právních stanovisek, tvorbou analýz a doporučení k postupům při plnění úkolů.

Právní zastupování Inspekce v řízení před soudy se i v roce 2015 týkalo zejména sporů z oblasti poskytování informací a sporů souvisejících se služebním poměrem.

Ochrana utajovaných informací

Rovněž v průběhu roku 2015 byla věnována hlavní pozornost v oblasti ochrany utajovaných informací (dále též jen „OUI“) provádění preventivní a metodické činnosti se zaměřením na dodržování zásad, a to ve všech oblastech činnosti Inspekce. Průběžně byla prováděna vlastní kontrolní činnost v oblasti administrativní bezpečnosti formou tematických kontrol, s cílem prověřit dodržování zásad OUI dle aktuálně platné právní úpravy.

Personální bezpečnost

V souladu se zákonem č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, (dále též jen „zákon o OUI“), byly v průběhu roku 2015 postupně podávány žádosti na Národní bezpečnostní úřad o vydání osvědčení fyzické osoby pro příslušné stupně utajení v celkovém počtu 50 žádostí.

K 31. 12. 2015 bylo u Inspekce v platnosti celkem 16 osvědčení pro cizí moc pro přístup k utajovaným informacím NATO. Jedná se o držitele osvědčení pro cizí moc, u nichž je v souvislosti s jejich pracovním nebo služebním zařazením předpoklad, že budou potřebovat mít přístup k utajovaným informacím NATO.

K 31. 12. 2015 bylo u Inspekce v platnosti celkem 50 oznámení pro stupeň utajení Vyhrazené a 229 osvědčení, z toho 218 pro stupeň utajení Důvěrné, 11 pro stupeň utajení Tajné.

Administrativní bezpečnost

Ochrana utajovaných informací při jejich tvorbě, manipulaci a evidenci byla u Inspekce prováděna v souladu se zákonem o OUI, vyhláškou č. 529/2005 Sb., o administrativní bezpečnosti a o registrech utajovaných informací, a souvisejícími interními akty řízení.

V roce 2015 nebyla provedena žádná externí kontrola ochrany utajovaných informací v oblasti administrativní bezpečnosti. Průběžně byla v této oblasti poskytována metodická pomoc.

Inspekce měla v roce 2015 celkem 26 evidenčních míst pro evidenci utajovaných dokumentů. V hodnoceném období bylo zaevidováno v jednacích protokolech a sběrných arších celkem 1647 utajovaných dokumentů.

Lze konstatovat, že v oblasti administrativní bezpečnosti jsou u Inspekce základní pravidla stanovená příslušnými předpisy respektována a plněna. Zjištěné nedostatky z vlastní kontrolní činnosti, převážně formálního charakteru, vznikly především nepozorností konkrétních zpracovatelů. Při porušení stanovených režimů jsou

přijímána příslušná opatření k jednotlivým pracovníkům, vyhodnocení příčin nesprávné manipulace je pak nedílnou součástí preventivních opatření.

Preventivní činnost v oblasti administrativní bezpečnosti

Koncem roku 2015 bylo na základě pokynu ředitele Inspekce provedeno pravidelné proškolení 279 příslušníků a zaměstnanců z oblasti administrativní a personální bezpečnosti. V rámci školení byli pracovníci pověřeni vedením jednacího protokolu upozorňováni na různá pochybení a proškolení v oblasti personální a administrativní bezpečnosti. Cílem proškolení bylo osvojení si zásad a principů ochrany utajovaných informací a tím i maximální snížení rizika porušování povinnosti při ochraně utajovaných informací uložených zákonem a prováděcími předpisy.

Pro zvýšení informovanosti v této oblasti jsou na intranetových stránkách Inspekce průběžně aktualizovány informace z oblasti administrativní a personální bezpečnosti. Na těchto stránkách jsou uvedeny právní předpisy, interní akty řízení, metodické pomůcky, vzory a postupy v oblasti administrativní a personální bezpečnosti.

Bezpečnost informačních a komunikačních systémů

Bezpečnost informačních a komunikačních systémů a dalších elektronických zařízení nakládajících s utajovanými informacemi vychází ze zákona o OUI a vyhlášky č. 523/2005 Sb., o bezpečnosti informačních a komunikačních systémů a dalších elektronických zařízení nakládajících s utajovanými informacemi a o certifikaci stínících komor, ve znění pozdějších předpisů.

Bezpečnost informačních systémů

Ve sledovaném období byly u Inspekce provozovány celkem 3 informační systémy nakládající s utajovanými informacemi certifikované NBÚ, jejichž bezpečnostní správa je zajišťována pověřenými bezpečnostními správci. Přehled provozovaných informačních systémů je uveden v tabulce č. 5:

Tabulka 5: Přehled informačních systémů nakládajících s utajovanou informací

Název informačního systému	Nejvyšší stupeň utajení zpracovávaných informací
VYZA	VYHRAZENÉ
DUHOVKA	DŮVĚRNÉ
VEGA-D	DŮVĚRNÉ (Confidential UE, NATO Confidential)

Bezpečnost komunikačních systémů

Hlasovou komunikaci a zpracování informace v elektronické podobě a její zaslání vybranému adresátovi prostřednictvím elektronické pošty umožňuje vládní utajené spojení – informační systém Vega-D, jehož provoz zajišťuje Bezpečnostní odbor MV.

Ochrana utajovaných informací v zařízeních, která nejsou součástí informačního nebo komunikačního systému

Ochrana utajovaných informací v kopírovacím zařízení, zobrazovacím zařízení nebo psacím stroji s pamětí, které nejsou součástí informačního nebo komunikačního systému, je zajišťována na základě interního předpisu.

Kryptografická ochrana utajovaných informací

Kryptografickou ochranu utajovaných informací při zpracování nebo přenosu utajovaných informací v informačních a komunikačních systémech u Inspekce zajišťuje Bezpečnostní odbor MV. V průběhu roku 2015 nebylo tímto odborem zjištěno žádné porušení kryptografické ochrany.

Správa a ochrana osobních údajů

Povinnosti vymezené ustanovením § 45 zákona o GIBS pro zpracovávání osobních údajů, stejně jako další povinnosti vyplývající ze zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o OOU“), byly v rámci činností vyplývajících ze zákonné působnosti Inspekce naplňovány.

V roce 2015 nebyla na Inspekci podána žádná žádost ve smyslu ustanovení § 12 zákona o OOU.

Práva na poskytnutí informací ve smyslu ustanovení § 8 zákona číslo 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů, bylo využito prostřednictvím 3 žádostí (+1) tazatelů, které byly beze zbytku zákonným způsobem vypořádány.

2.5 Vztahy s veřejností

Komunikace s veřejností, zejména příjem oznámení, podnětů a dotazů, je na Inspekci zajišťován prostřednictvím nepřetržité služby na centrálním pracovišti v Praze. Další způsob kontaktu s veřejností umožňuje elektronická podatelna a datová schránka. Na úřední desce a internetových stránkách¹⁷ Inspekce jsou vyvěšeny povinně zveřejňované informace, zprávy o činnosti Inspekce a kontakty na jednotlivá oddělení a pracoviště Inspekce v rámci celé ČR.

Samostatnou oblast vztahů s veřejností tvoří prezentace činnosti Inspekce formou přednášek pro příslušníky a zaměstnance jednotlivých bezpečnostních sborů, pro studenty středních a vysokých škol, účast na konferencích a seminářích k aktuálním tématům, konzultace poskytované občanům a podobné aktivity.

¹⁷ Viz internetové stránky Inspekce. Dostupné z: www.gibs.cz.

Spolupráce s médii

Mediální komunikace byla zajišťována telefonicky nebo prostřednictvím zveřejňovaných tiskových zpráv a prohlášení. Nejčastěji se jednalo o dotazy novinářů a podávání běžných informací o činnosti Inspekce cestou tiskové mluvčí.

Nad rámec běžně poskytovaných informací vydala Inspekce v roce 2015 5 (+1) tiskových zpráv a 5 (+3) tiskových prohlášení. Denně byla také průběžně vyřizována řada telefonických či elektronických dotazů, a to nejen ze strany novinářů, ale i občanů a příslušníků jednotlivých bezpečnostních sborů.

Média se v průběhu celého roku nejvíce zajímala o aktuální stav prověřovaných a vyšetřovaných případů, statistické výstupy trestné činnosti v bezpečnostních sborech, organizační strukturu nebo ekonomické a personální záležitosti Inspekce.

Informování fyzických a právnických osob

V průběhu roku 2015 Inspekce vstřícně přistupovala nejen k žádostem o informace ze strany veřejnosti a médií, ale plnila také svou povinnost vyplývající ze zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon 106/1999 Sb.“).

V roce 2015 vyřizovala Inspekce celkem 28 (-9) žádostí o informace ve smyslu zákona 106/1999 Sb. V 10 (-1) případech bylo rozhodnuto o odmítnutí žádosti ve smyslu ustanovení § 15 tohoto zákona. Proti těmto rozhodnutím bylo v 5 (-1) případech podáno odvolání. V jednom případě byl vydán rozsudek Městského soudu v Praze, kterým bylo zrušeno rozhodnutí Inspekce a ve věci bylo vydáno nové rozhodnutí.

V souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle zmiňovaného zákona vynaložila Inspekce za náhradu nákladů řízení v roce 2015 částku 27.595,- Kč.

Na postup Inspekce při vyřizování žádosti o informace podle ustanovení § 16a zákona 106/1999 Sb. byly v roce 2015 podány 2 (+2) stížnosti, přičemž v jednom případě bylo stížnosti vyhověno a požadovaná úhrada za poskytnutí informace byla snížena.

2.6 Kontrolní činnost v organizaci

Vnitřní kontrolní činnosti Inspekce jsou zajištěny oddělením vnitřní kontroly a interním auditorem.

Oddělení vnitřní kontroly

Oddělení vnitřní kontroly (dále jen „OVK“) je v rámci Inspekce součástí odboru kontroly. Vedoucí odboru je podřízen řediteli Inspekce.

OVK koná vyhledávání, odhalování a prověřování trestných činů příslušníků a zaměstnanců Inspekce, v rozsahu a postupem podle příslušných předpisů. Dále prověřuje stížnosti a podněty na příslušníky a zaměstnance Inspekce a provádí vnitřní kontrolu.

OVK bylo v roce 2015 evidováno celkem 134 (-8) stížností. Z toho bylo prověřováno 125 (-4) stížností na úřední postup a 9 (-4) stížností na chování či jednání příslušníků a zaměstnanců Inspekce. Z celkového počtu byla 1 (-1) stížnost vyhodnocena jako důvodná, 2 (-4) částečně důvodné a 131 (-3) nedůvodných.

Bylo provedeno celkem 66 (+6) kontrolních šetření na základě podnětu na protiprávní jednání příslušníků a zaměstnanců Inspekce. Z toho 5 (0) případů bylo předáno k dalšímu opatření.

Pracovníky OVK byly v roce 2015 vedeny celkem 2 (-4) trestní spisy. V 1 (0) případech byli 3 (+1) příslušníci Inspekce odevzdáni ke kázeňskému projednání. V 1 případě stále probíhá řízení.

V tabulce č. 6 jsou znázorněny výstupy činnosti OVK za rok 2015 ve srovnání s rokem 2014.

Tabulka č. 6: Výstupy činnosti oddělení vnitřní kontroly Inspekce

Typ činnosti oddělení vnitřní kontroly Inspekce		2014	2015	+/-
podněty fyzických a právnických osob	celkem	142	134	-8
	stížnost na chování a jednání	13	9	-4
	stížnost na úřední postup	129	125	-4
	důvodné a částečně důvodné	8	3	-5
	nedůvodné	134	131	-3
vlastní kontrolní průzkumy	celkem	60	66	+6
	se zjištěním poznatku o protiprávním jednání	5	5	0
	bez poznatku	55	61	+6
trestní řízení	prověřováno podezření z TČ	6	2	-4
	zahájeny úkony v trestním řízení	4	2	-2
	odevzdání ke kázeňskému projednání	1	1	0

Interní audit

Interní auditor byl na Inspekci zřízen v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů. V souladu se systemizací služebních a pracovních míst je činnost zajišťována jedním pracovníkem, organizačně začleněným pod ředitelem Inspekce.

Hlavním cílem interního auditu je předat vedení organizace objektivní a nezávislé ujištění, že činnosti vykonávané v oblasti systému řízení, a s nimi spojené výsledky, jsou v souladu s plánovanými záměry, že se tyto záměry realizují efektivně a jsou vhodné pro dosažení definovaných cílů.

Do konce roku 2015 bylo realizováno celkem 12 auditů, v rámci kterých bylo učiněno 45 zjištění, z toho 36 s vyšší mírou významnosti a 9 s nižší mírou významnosti.

V souladu s plánem činnosti interního auditu v roce 2015 byly realizovány 4 audity, z toho jeden následný. Audity byly zaměřeny na oblast pořízení a evidence majetku, dále na odpisování dlouhodobého majetku a personální agendu. Následný audit se týkal autoprovozu. Cílem výše uvedených auditů bylo především prověření nastavení procesů a postupů, dodržování právních a vnitřních předpisů a jejich vzájemný soulad, dále také prověření účelného, hospodárného a efektivního nakládání s finančními prostředky inspekce.

Nálezy z auditů se pohybovaly na úrovni středně vysokého a středně nízkého rizika, a proto nevyžadovaly přijetí zvláštních nápravných opatření. Zjištění a doporučení učiněná interním auditorem byla projednána s odpovědnými vedoucími pracovníky Inspekce, kterými byla akceptována a zohledněna v činnosti jejich pracovišť. V jednom případě o doporučení interního auditora rozhodl ředitel Inspekce. O plnění přijatých nápravných opatření ke zjištěným nedostatkům byl interní auditor ve stanovených termínech informován.

Interní auditor učinil závěr, že v rámci Inspekce je nastaven vnitřní kontrolní systém v potřebném rozsahu a zjištěné skutečnosti nemají závažný vliv na úroveň řídicího a kontrolního systému jako celku.

Rizika v rámci Inspekce jsou řízena a sledována prostřednictvím jednotného systému, který byl vypracován v roce 2013 a je nadále rozvíjen.

Na rok 2016 jsou plánovány 4 audity se zaměřením na oblast financí, účetnictví a informačních a komunikačních technologií (dále jen „ICT“). Kromě samotného výkonu auditů bude činnost interního auditu i nadále zaměřena do metodické a konzultační oblasti.

3 Prověřování podnětů a podezření z protiprávního jednání

Inspekce ve své činnosti při plnění základních úkolů pracuje s informacemi.¹⁸ K nakládání s informacemi je zřízena spisová agenda.

3.1 Spisy vedené Inspekcí

Inspekce vede spisovou agendu v souladu s příslušnými právními předpisy, zejména zákonem č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby. Podle § 66 odst. 1 uvedeného zákona byl vydán spisový a skartační řád. Tím se upravují činnosti spojené se vznikem, příjmem, evidováním, přidělováním, oběhem, vyřizováním, podepisováním, přepravou, odesláním, ukládáním a vyřazováním dokumentů, včetně kontroly uvedených činností (dále jen „spisová služba“), a stanoví podrobnosti skartačního řízení. Pokud právní předpis¹⁹ nebo interní předpis stanoví jiný způsob manipulace s dokumenty nebo evidence dokumentů, postupuje se v souladu s ním. Spisová služba se u Inspekce vykonává přednostně elektronickou formou, za použití ICT. Pokud toto není možné a účelné, vykonává se formou písemnou.

Spisová služba Inspekce rozlišuje:

- běžnou agendu – tj. dokumenty, které se týkají vnitřních záležitostí Inspekce a informací, které nesměřují proti konkrétním subjektům v trestním či jiném řízení
- žádosti podle zákona 106/1999 Sb. – tj. dokumenty, které obsahují informace o podání, prošetření a vyřízení žádosti podle zákona o svobodném přístupu k informacím
- poradní komise – tj. dokumenty, obsahující informace o činnosti poradních komisí ředitele Inspekce
- veřejné zakázky – tj. dokumenty, které obsahují informace o činnosti pracovníků Inspekce v oblasti veřejných zakázek
- operativní (kriminální) a kontrolní spisy – tj. dokumenty, zpracované na základě vlastní činnosti Inspekce, které obsahují informace, směřující k podezření z protiprávního jednání fyzických a právnických osob
- podání fyzických a právnických osob – tj. dokumenty, které obsahují podněty k prověření podezření z protiprávního jednání subjektu v působnosti Inspekce
- stížnostní spisy – tj. dokumenty, které obsahují stížnosti na jednání či chování příslušníků a zaměstnanců Inspekce či na jejich úřední postup
- trestní spisy – tj. dokumenty, které obsahují informace o podezření z trestného činu osoby v působnosti Inspekce a vyšetřovací spisy.

Počet všech vedených spisů v průběhu roku 2015 je obsahem tabulky č. 7 v porovnání s rokem 2014.

¹⁸ Viz ustanovení § 29 a násl. zákona o GIBS.

¹⁹ Např. zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, aj.

Tabulka č. 7: Počet všech vedených spisů v průběhu roku 2015

Spisy vedené Inspekcí	2014	2015	+/-
běžná agenda	1120	974	-146
žádosti dle zákona č. 106/1999 Sb.	38	34	-4
poradní komise	4*	5	1
veřejné zakázky	78*	100	22
operativní a kontrolní spisy	1989	2006	17
podání fyzických a právnických osob	1796	1570	-226
stížnosti na inspekci	142	134	-8
trestní spisy	631	514	-117
Celkem	5798	5337	-461

* spisy vedeny dle komodit ve sběrném archu

Uvedené hodnoty obsahují duplicitu. Spis vedený v běžné agendě, v agendě podání osob, operativní nebo stížnostní spis mohl být převeden do agendy trestních spisů. Meziročně došlo k poklesu počtu spisů vedených Inspekcí o 8 %.

3.2 Trestní spisy vedené Inspekcí

Trestní spisy založené na Inspekci v průběhu kalendářního roku lze rozlišit na spisy, u kterých nedošlo do konce daného kalendářního roku k vydání záznamu o zahájení úkonů v trestním řízení (dále jen „ZÚTŘ“), spisy, u kterých došlo k vydání ZÚTŘ v průběhu daného kalendářního roku, a spisy s vydaným ZÚTŘ před daným rokem.

Z porovnání meziročního vývoje, znázorněného v tabulce č. 8, je patrný:

- meziroční pokles počtu založených trestních spisů
- pokles počtu spisů bez ZÚTŘ v daném kalendářním roce
- pokles počtu spisů se ZÚTŘ v průběhu kalendářního roku
- nárůst počtu spisů se ZÚTŘ převedených do dalšího kalendářního roku

Tabulka č. 8: Přehled počtu trestních spisů u GIBS

Trestní spisy založené v daném roce	2014		2015		Rozdíl	
	počet	%	počet	%	počet	%
k 31. prosinci daného roku bez ZÚTŘ	45	7,1%	28	5,4%	-17	-37,8%
trestní spisy se ZÚTŘ v daném roce	562	89,1%	458	89,2%	-104	-18,5%
trestní spisy se ZÚTŘ před daným rokem	24	3,8%	28	5,4%	4	+16,7%
Celkem	631	100%	514	100%	-117	-18,5%

V průběhu roku 2015 bylo Inspekcí uzavřeno celkem 614 (-8; -1,3 %) trestních spisů. Způsoby uzavření trestních spisů Inspekce v roce 2015 jsou podrobně obsaženy v tabulce č. 9 v porovnání s rokem 2014.

Tabulka č. 9: Způsob uzavření trestních spisů GIBS

V daném roce vyřízeno v rámci spisové služby GIBS celkem trestních spisů (i spisy z minulých let)	2014		2015		+/-
	počet	%	počet	%	
§ 157/2b) TŘ - odejmutí věci - přikázání jinému policejnímu orgánu (odejmuto GIBS)	1	0,2%	1	0,2%	0
§ 159a/1 TŘ - odložení věci - nejde o trestný čin a věc nelze vyřídit jinak (i ZPŘ)	203	32,6%	199	32,4%	-4
§ 159a/1a) TŘ - odevzdání věci - k projednání přestupku (i ZPŘ)	11	1,8%	12	2%	1
§ 159a/1b) TŘ - odevzdání věci - ke kázeňskému nebo kárnému projednání (i ZPŘ)	91	14,6%	65	10,6%	-26
§ 159a/2 TŘ podle § 11/1b) TŘ - odložení věci - trestní stíhání je promlčeno (i ZPŘ)	6	1%	4	0,6%	-2
§ 159a/2 TŘ podle § 11/1e) TŘ - odložení věci - osoba zemřela (i ZPŘ)	1	0,2%	2	0,3%	1
§ 159a/2 TŘ podle § 11/1i) TŘ - odložení věci - souhlas poškozeného nebyl dán (i ZPŘ)	2	0,3%	6	1%	4
§ 159a/3 TŘ k 172/2a) TŘ - odložení věci - hrozící trest je bezvýznamný vedle jiného trestu (i ZPŘ)	4	0,6%	4	0,6%	0
§ 159a/4 TŘ - návrh SZ na odložení věci - účelu trestního řízení bylo dosavadním řízením dosaženo (i ZPŘ)	0	0,0%	1	0,2%	1
§ 159a/5 TŘ - odložení věci - neznámý pachatel	46	7,4%	39	6,3%	-7
§ 162/1 TŘ - předání věci k vyšetřování útvaru Policie ČR podle § 161/2 TŘ	3	0,5%	1	0,2%	-2
§ 162/1 TŘ - předloženo státnímu zástupci podle § 161/4 TŘ	1	0,2%	0	0,0%	-1
§ 166/3 TŘ - návrh na podání obžaloby (NPO)	124	19,9%	185	30,1%	61
§ 171/1 TŘ - návrh na postoupení věci jinému orgánu - nejde o trestný čin	0	0,0%	4	0,6%	4
§ 172/1a) TŘ - návrh na zastavení trestního stíhání - skutek se nestal	2	0,3%	0	0,0%	-2
§ 172/1b) TŘ - návrh na zastavení tr. stíhání - skutek není tr. činem a není důvod k postoupení věci	2	0,3%	1	0,2%	-1
§ 172/1d) - § 11/1b) TŘ - návrh na zastavení trestního stíhání - trestní stíhání je promlčeno	1	0,2%	0	0,0%	-1
§ 172/1d) - § 11/1e) TŘ - návrh na zastavení tr. stíhání - osoba zemřela nebo byla prohlášena za mrtvou	1	0,2%	0	0,0%	-1
§ 172/1e) TŘ - návrh na zastavení tr. stíhání - osoba pro nepřičetnost trestně neodpovědná	0	0,0%	1	0,2%	1
§ 173/1a) TŘ - návrh na přerušení věci - pro nepřítomnost obviněné osoby nelze věc náležitě objasnit	0	0,0%	1	0,2%	1
§ 173/1b) TŘ - návrh na přerušení věci - obviněnou osobu nelze pro těžkou chorobu postavit před soud	1	0,2%	0	0,0%	-1
§ 179a/3 TŘ - předložení věci státnímu zástupci ke konání zkráceného přípravného řízení (ZPŘ)	2	0,3%	0	0,0%	-2
§ 179c/1 TŘ - zpracování zprávy o výsledku zkráceného přípravného řízení (ZPŘ)	50	8%	21	3,4%	-29
§ 179g TŘ - návrh na podmíněné odložení podání návrhu na potrestání (ZPŘ)	1	0,2%	2	0,3%	1
§ 307 TŘ - návrh na podmíněné zastavení trestního stíhání	9	1,5%	11	1,8%	2
<i>Postoupeno</i>	20	3,2%	20	3,3%	0
<i>Předáno jinému policejnímu orgánu</i>	7	1,1%	7	1,1%	0
<i>Sloučeno</i>	12	1,9%	6	1%	-6
<i>Uloženo</i>	16	2,5%	16	2,6%	0
<i>Vráceno</i>	5	0,8%	5	0,8%	0
Celkem	622	100%	614	100%	-8

Nejčastějším způsobem ukončení trestního spisu v roce 2015 bylo, stejně jako v roce 2014, odložení věci z důvodu, že se nejedná o trestný čin a věc nelze vyřídit jiným způsobem, celkem 199 (-4) případů. Druhým nejčastějším způsobem uzavření trestního spisu byl návrh na podání obžaloby, celkem 185 (+61) případů. Obdobný způsob, v případě zkráceného přípravného řízení (dále jen „ZPŘ“), je zpracování zprávy o výsledku ZPŘ, celkem 21 (-29) případů. Těmito způsoby bylo tedy ukončeno celkem 206 (+32) trestních věcí. Třetím nejčastějším způsobem ukončení trestních věcí bylo odevzdání k projednání kázeňského přestupku, celkem 65 (-26) případů. Obdobným způsobem ukončení je odevzdání věci k projednání přestupku, celkem 12 (+1) případů. K uzavření trestní věci z důvodu nezjištění pachatele z řad příslušníků a zaměstnanců BS došlo u 39 (-7) případů.

3.3 Zjištěná protiprávní jednání

V rámci uvedeného počtu trestních spisů prověřovala Inspekce v roce 2015 podezření na protiprávní jednání fyzických a právnických osob v celkem 604 (-128) případech.

Z celkového počtu prověřovaných podezření na protiprávní jednání se jednalo o podezření na úmyslné delikty, 555 (-107) případů, což činí 91,9 % z celkového počtu.

Ve 251 (-93) z nich se jednalo o delikty spáchané mimo dobu služby (pracovní dobu), což činí 41,6 % z celkového počtu, a ve 310 (-13) případech o delikty spáchané v době služby (pracovní době), což činí 51,3 %.

Nejčetnějším druhem zjištěného protiprávního jednání byla v roce 2015 ostatní obecná kriminalita s 309 (-48) případy. Tento typ kriminality pojímá 51,2 % všech zjištěných případů. Druhou nejčetnější kategorií byla hospodářská kriminalita se zjištěnými 140 (-36) případy, což činí 23,2 % všech případů. Celkově došlo v roce 2015 v porovnání s rokem předešlým k poklesu kriminality.

Pokles byl v roce 2015 zaznamenán rovněž u případů protiprávních jednání spáchaných se zbraní, kterých bylo celkem 7 (-3). Zbraní se v těchto případech rozumí cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznější²⁰.

Stejně jako v roce 2014 bylo regionem s největším podílem spáchané delikvence území hlavního města Prahy se 166 (+13) zjištěnými případy, což činí 27,5 % všech zjištěných deliktů. Naopak regiony s nejnižším počtem zjištěných deliktů byly Pardubický kraj a Kraj Vysočina, oba kraje po 9 (-2 a -5) zjištěných případy, což činí dohromady 3 % z celkového počtu.

Ucelený přehled zjištěných případů protiprávních jednání je obsahem přílohy tabulky č. 10.

²⁰ Viz ustanovení § 118 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „tr. zákoník“).

3.4 Zjištění pachatelé protiprávních jednání

V roce 2015 bylo pro podezření z celkového počtu 604 (-128) případů protiprávních jednání zjištěno celkem 382 (-72) pachatelů, z toho 381 osob fyzických a jedna osoba právnická (+1).

Ve služebním či pracovním poměru k bezpečnostním sborům bylo celkem 289 (-55) osob, z toho se jednalo o 276 (-49) příslušníků a 13 (-6) zaměstnanců BS. Civilních fyzických osob bylo celkem 92 (-18).

Podrobnější rozdělení pachatelů z bezpečnostních sborů v působnosti Inspekce:

- v PČR 232 (-19) příslušníků PČR a 8 (-5) zaměstnanců
- ve VS 29 (-32) příslušníků VS a 5 (-1) zaměstnanců
- v CS 12 (+1) příslušníků CS a žádného (0) zaměstnance
- v Inspekci 3 (+1) příslušníky Inspekce a žádného (0) zaměstnance

Veškeré zjištěné údaje o osobách (např. věk, pohlaví, služební/pracovní postavení v BS nebo kraj služebního/pracovního zařazení v BS), které byly Inspekcí prověřovány pro podezření z protiprávního jednání, jsou obsahem přílohové tabulky č. 11.

3.5 Sledované problematiky protiprávních jednání

Určitým typům protiprávního jednání v bezpečnostních sborech Inspekce věnuje zvýšenou pozornost, soustředí se na příčiny, které k jejich spáchání vedly, a na okolnosti, které je v bezpečnostních sborech doprovázejí. V souvislosti s plněním úkolů bezpečnostních sborů jsou tyto problematiky protiprávního jednání vnímány jako bezpečnostní riziko a proto jsou také hlavním předmětem preventivně výchovné, vzdělávací a metodické činnosti Inspekce.²¹

Delikvence v oblasti korupčního jednání

V roce 2015 Inspekce dokumentovala celkem 45 (+4) trestných činů (dále též jen „TČ“) vykazujících znaky korupčního jednání, u kterých došlo ve smyslu ustanovení § 160 odst. 1 TR k zahájení trestního stíhání, byť samostatně, nebo v jednočinném souběhu.

Jednalo se o následující počty trestných činů:

- 22 (+1) TČ zneužití pravomoci úřední osoby dle § 329 tr. zákoníku
- 8 (+1) TČ přijetí úplatku dle § 331 tr. zákoníku
- 6 (+1) TČ podvod dle § 209 tr. zákoníku
- 5 (+2) TČ podplácení dle § 332 tr. zákoníku
- 3 (+3) TČ zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 tr. zákoníku
- 1 (+1) TČ vydírání dle § 175 tr. zákoníku

²¹ Viz kapitola 2.1 této zprávy.

Trestní stíhání bylo zahájeno vůči celkem 17 (-11) pachatelům. Z toho se jednalo o 7 (-12) příslušníků PČR, 2 (-1) příslušníky VS, 4 (+4) příslušníky CS, a 4 (-1) civilní osoby, jejichž trestné činy souvisely s trestnou činností příslušníků bezpečnostních sborů v působnosti Inspekce.

V porovnání s rokem 2014 sice došlo k nárůstu počtu TČ souvisejících s korupcí o celkem 9,8 %, avšak došlo k celkovému poklesu počtu pachatelů o 11 osob.

K nejčastějším formám korupce v bezpečnostních sborech patří i nadále následující:

- předávání informací za úplatku či protislužbu
- neoprávněné lustrace v informačních systémech
- ovlivňování řízení v nezákonný prospěch
- spolupráce na vydírání osob (zejména podnikatelů)
- nelegální pronášení předmětů do věznice
- přijetí úplatku za neřešení dopravního deliktu.

V rámci boje proti korupci věnuje Inspekce zvýšenou pozornost této oblasti a zaměřuje na ni svoji preventivní a metodickou činnost, stejně jako i na spolupráci s dotčenými bezpečnostními sbory. Jedná se zejména o posilování právního vědomí příslušníků a zaměstnanců a zvyšování odolnosti proti takovému jednání.

Delikvence v oblasti extremismu, omamných a psychotropních látek a domácího násilí

V oblasti extremismu v roce 2015, stejně jako v roce předchozím, nezahájila Inspekce trestní stíhání proti žádnému příslušníkovi ani občanskému zaměstnanci BS.

V oblasti zneužívání omamných a psychotropních látek v roce 2015 dokumentovala Inspekce celkem 7 (-2) trestných činů, u kterých došlo ve smyslu ustanovení § 160 odst. 1 TR k zahájení trestního stíhání.

Jednalo se o následující počty trestných činů:

- 5 (-1) TČ nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 tr. zákoníku
- 1 (+1) TČ výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem dle § 228 tr. zákoníku
- 1 (+1) TČ zneužití pravomoci úřední osoby dle § 329 tr. zákoníku.

Trestní stíhání bylo zahájeno vůči celkem 3 (-6) pachatelům, z toho se jednalo o 2 (-3) příslušníky PČR a 1 (-2) civilní osobu.

V porovnání s rokem 2014 došlo v oblasti zneužívání omamných a psychotropních látek jak k poklesu počtu TČ, tak i k celkovému poklesu počtu zjištěných pachatelů.

V oblasti domácího násilí v roce 2015 dokumentovala Inspekce celkem 8 (+5) trestných činů, u kterých došlo ve smyslu ustanovení § 160 odst. 1 TR k zahájení trestního stíhání.

Jednalo se o následující počty trestných činů:

- 2 (0) TČ týrání osoby žijící ve společném obydlí dle § 199 tr. zákoníku
- 1 (0) TČ těžké ublížení na zdraví dle § 145 tr. zákoníku
- 1 (+1) TČ znásilnění dle § 185 tr. zákoníku
- 1 (+1) TČ ublížení na zdraví dle § 146 tr. zákoníku
- 1 (+1) TČ porušování domovní svobody dle § 178 tr. zákoníku
- 1 (+1) TČ poškození cizí věci dle § 228 tr. zákoníku
- 1 (+1) TČ maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 tr. zákoníku.

Trestní stíhání bylo zahájeno vůči 3 (0) pachatelům, z toho se jednalo o 2 (0) příslušníky PČR a o 1 (+1) příslušníka VS.

V porovnání s rokem 2014 došlo k nárůstu počtu TČ souvisejících s domácím násilím o více než 100 %.

Jedná se zejména o selhání jednotlivců, které zpravidla nesouvisí s plněním služebních úkolů. Spácháním této delikvence však dochází k významným otřesům důvěry veřejnosti v bezpečnostní sbory. Proto je ve spolupráci s vedením bezpečnostních sborů příčinám těchto jevů věnována významná pozornost. Předcházet jim lze např. pečlivým výběrem nových pracovníků. V případě indikace těchto druhů protiprávního jednání je nutné přijmout důsledná opatření.

Delikvence v oblasti úniků informací

Informace jsou jedním ze základních pilířů činnosti bezpečnostních sborů. Oblastí, na kterou mají úniky informací nejzávažnější dopad a kde jsou škody nenahraditelné, je bezpečnost státu.

PČR, VS, CS a Inspekce jsou složkami, které na základě zákonných oprávnění výrazným způsobem zasahují do práv a svobod občanů. Z toho důvodu shromažďují a zpracovávají velké množství citlivých údajů, díky nimž mohou vykonávat svoji činnost. Úniky takovýchto informací mohou zmařit řízení vedené těmito orgány a řádné plnění služebních úkolů, nebo dokonce ohrozit bezpečnost státu a občanů ČR. Mimo to snižují také důvěru veřejnosti v celý bezpečnostní systém.

Formy úniků informací lze rozlišit na následující:

- úmyslné poskytnutí informace za účelem získání neoprávněného prospěchu
- poskytnutí informace s cílem někoho poškodit - např. z důvodu osobní msty nebo nesouhlasu s jinou osobou z bezpečnostního sboru
- snaha být zajímavý pro okolí, příbuzné či známé osoby prezentací zážitků a událostí ze služby
- snaha někomu v dobré víře pomoci s řešením nějaké události
- informace poskytnuté nad rámec oficiálních komentářů nebo sdělené neoprávněnou osobou

Z hlediska ochrany informací je důležitá prevence, zejména dodržování zásady need to know, tedy co nejužší vymezení okruhu osob, které konkrétní informace ke své činnosti skutečně potřebují.

V oblasti úniků informací z bezpečnostních sborů v roce 2015 dokumentovala Inspekce celkem 16 (+4) TČ, u kterých došlo ve smyslu ustanovení § 160 odst. 1 TR k zahájení trestního stíhání.

Jednalo se o následující počty trestných činů:

- 2 (-2) TČ neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací dle § 230 tr. zákoníku
- 1 (+1) TČ nadřování dle § 366 tr. zákoníku
- 13 (+5) TČ zneužití pravomoci úřední osoby dle § 329 tr. zákoníku.

Trestní stíhání bylo zahájeno vůči 13 (+4) pachatelům, z toho se jednalo o 10 (+3) příslušníků PČR a 3 (+1) civilní osoby.

V porovnání s rokem 2014 došlo k nárůstu počtu TČ souvisejících s úniky informací o 33 % a došlo i k celkovému nárůstu počtu pachatelů.

Oblasti úniku informací z bezpečnostních sborů je Inspekci věnována značná pozornost a ve spolupráci s vedením bezpečnostních sborů jsou k eliminaci těchto úniků navrhována důsledná preventivní opatření.

Delikvence a trestná činnost s podezřením na nepřiměřené násilí, brutalitu, nelidské zacházení a mučení při výkonu pravomoci příslušníků bezpečnostních sborů

Činnost Inspekce v této oblasti spočívá zejména ve sledování a vyhodnocování informací z násilného jednání vůči osobám omezeným na osobní svobodě, nebo proti kterým směřují zákroky příslušníků bezpečnostních sborů, a to především prověřováním podnětů poškozených osob, informací předávaných bezpečnostními sbory, i z vlastní činnosti Inspekce.

V oblasti nepřiměřeného násilí při výkonu pravomoci bezpečnostních sborů v roce 2015 Inspekce dokumentovala celkem 13 (-7) TČ, u kterých došlo ve smyslu ustanovení § 160 odst. 1 TR k zahájení trestního stíhání.

Jednalo se o následující počty trestných činů:

- 7 (-3) TČ zneužití pravomoci úřední osoby dle § 329 tr. zákoníku
- 4 (+1) TČ vydírání dle § 175 tr. zákoníku
- 1 (+1) TČ výtržnictví dle § 358 tr. zákoníku
- 1 (+1) TČ těžké ublížení na zdraví dle § 145 tr. zákoníku.

Trestní stíhání bylo zahájeno vůči 10 (-3) pachatelům, z toho se jednalo o 7 (-2) příslušníků PČR, o 1 (-3) příslušníka VS a o 2 (+2) civilní osoby. V porovnání s rokem 2014 došlo k poklesu počtu TČ souvisejících s nepřiměřeným násilím při výkonu pravomoci, dále došlo celkovému poklesu počtu jejich pachatelů.

V rámci prevence této problematiky je důležitá spolupráce s kontrolními orgány PČR, VS a CS, státních zástupců a Kanceláří vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před Evropským soudem pro lidská práva Ministerstva spravedlnosti, ze které vychází a je i realizována metodická a preventivní činnost Inspekce.

Česká republika je vázána Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod²² (dále jen „Úmluva“), respektuje rozsudky Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) a řídí se jeho judikaturou. Pro Inspekci je zásadní prověření každého podnětu, ať už jej obdrží od kontrolního orgánu BS, občana, nebo jiného subjektu.

Shrnutí případů řízení proti České republice, ve kterých ESLP aplikoval základní zásady, vyplývající z judikatury ESLP, které se týkají činnosti Inspekce, bylo publikováno již ve Zprávě o činnosti Inspekce za rok 2013 a Zprávě činnosti Inspekce za rok 2014.²³

Při šetření těchto případů je postupováno v souladu s příslušnými ustanoveními trestního řádu a výsledkem prověřování může být oznámení věci příslušnému orgánu k projednání přestupku nebo jiného správního deliktu podle § 159a odst. 1 písm. a) TŘ, odevzdání věci jinému orgánu ke kázeňskému nebo kárnému projednání podle § 159a odst. 1 písm. b) TŘ, nebo odložení věci podle § 159a odst. 1 TŘ, v případě nejde-li o podezření z trestného činu a není-li na místě vyřídit věc jiným způsobem. Pokud dojde policejní orgán ve shodě se státním zástupcem k závěru, že byly naplněny znaky trestného činu, je na místě postup podle § 160 TŘ, tedy zahájení trestního stíhání, nebo sdělení podezření ve zkráceném přípravném řízení podle § 179a TŘ, a vyšetřování případu.

Nadále není zajištěno bezodkladné hlášení takových případů, kdy lze na základě prvotních zjištění na místě předpokládat, že mohlo dojít ke spáchání TČ. Toto včasné vyrozumění je předpokladem zajištění přítomnosti nezávislého orgánu na místě události při zajištění prvotních úkonů, nebo pro okamžité převzetí věci a bezprostřední zahájení úkonů trestního řízení orgány Inspekce. Inspekce už v předchozích zprávách o činnosti upozorňovala, že nemá přístup do informačních systémů BS, které by automaticky takovou událost signalizovaly.²⁴

To často vede k rozhodnutí o ukončení prověřování věci bez dalších opatření, případně odložením ve smyslu ustanovení § 159a TŘ, které vychází ze stavu důkazní nouze, kdy se orgány Inspekce o skutečnostech, jež by mohly sloužit ve věci jako důkaz, dozvídají se značným zpožděním. Nelze je tedy v reálném čase zajistit, často absentují svědci události, nebo jiné důkazy.

Poměrně často se objevují účelová oznámení na policisty od osob, které jsou dotčeny služebním úkonem či zákrokem. Těmto tématům se Inspekce věnuje rovněž při jednání s vedeními bezpečnostních sborů i v rámci preventivní a metodické činnosti. Už v roce 2013 se jedno z metodických doporučení týkalo používání záznamových a dokumentačních prostředků při služební činnosti, které jsou velmi prospěšné při pozdějším šetření případů.

Inspekce dále intenzivně pracuje na efektivním, rychlém a důsledném prověřování případů, kde existuje podezření z mučení a jiného nelidského a krutého zacházení.

²² Viz Sdělení Federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících, ve znění pozdějších změn a doplňků.

²³ Dostupné z: <http://www.gibs.cz/o-instituci/zpravy-o-cinnosti-a-analyzy>.

²⁴ Viz např. návrhy legislativních změn v předchozích zprávách o činnosti. Dostupné z: <http://www.gibs.cz/o-instituci/zpravy-o-cinnosti-a-analyzy>.

Plnění úkolů v trestním řízení a rozbor kriminality v BS

Hlavní činností Inspekce je plnění úkolů v trestním řízení.²⁵ Interním předpisem je specifikováno postavení policejních orgánů, organizace výkonu služby, součinnost a jejich příslušnost.

Inspekce koná vyšetřování trestné činnosti příslušníků a zaměstnanců bezpečnostních sborů v působnosti dané zákonem o GIBS a trestním řádem. Zatímco Inspekce vyšetřuje všechny TČ příslušníků PČR, VS, CS a zaměstnanců PČR, tak u zaměstnanců VS a CS jsou to pouze ty, které souvisejí s plněním jejich pracovních úkolů.²⁶ K vyšetřování trestných činů příslušníků a zaměstnanců Inspekce je příslušný státní zástupce příslušného krajského státního zastupitelství.²⁷

Inspekce rovněž provádí prověřování a vyšetřování TČ civilních osob, které se TČ dopustily jako bývalí příslušníci nebo zaměstnanci BS v době trvání služebního či pracovního poměru k BS a osob, páchajících trestnou činností ve formě spolupachatelství s pachateli z bezpečnostních sborů v působnosti Inspekce, nebo ve společném řízení, pokud s nimi trestná činnost souvisí.

Ucelený přehled trestných činů vyšetřovaných Inspekcí a jejich pachatelů je obsahem přílohových tabulek č. 12-16.

4.1 Vyšetřovaná trestná činnost fyzických a právnických osob

V případě, kdy policejní orgán Inspekce na základě provedeného prověřování protiprávního jednání osoby dojde k závěru, že byl spáchán trestný čin, je jeho povinností zahájit trestní stíhání, podat návrh na zahájení trestního stíhání nebo sdělit podezření v rámci zkráceného přípravného řízení (dále jen „trestní stíhání“ či „TS“).

V roce 2015 bylo Inspekcí zahájeno trestní stíhání u 258 (-55; -17,6 %) osob. Z toho se jednalo o:

- 143 (-18) příslušníků PČR a 6 (-3) zaměstnanců PČR
- 21 (-11) příslušníků VS a 4 (+1) zaměstnance VS
- 10 (0) příslušníků CS, žádného (0) zaměstnance CS
- žádného (0) příslušníka Inspekce, žádného (0) zaměstnance Inspekce
- 74 (-24) civilních osob (osob mimo bezpečnostní sbory)

Oproti roku 2014 byl zaznamenán pokles počtu trestně stíhaných příslušníků PČR a VS, stejně jako trestně stíhaných civilních osob. Nepatrný nárůst byl naopak zaznamenán pouze u zaměstnanců VS, a to o jedinou osobu.

Ve všech vyšetřovaných případech se jednalo pouze o osoby fyzické stejně jako v roce 2014, právnická osoba trestně stíhána nebyla. Z celkového počtu fyzických osob bylo

²⁵ Viz ustanovení § 12 odst. 2 písm. b) TŘ.

²⁶ Viz ustanovení § 2 odst. 2 písm. b) zákona o GIBS.

²⁷ Viz ustanovení § 10 odst. 2 vyhlášky č. 23/1994 Sb., o jednacím řádu státního zastupitelství, zřízení poboček některých státních zastupitelství a podrobnostech o úkonech prováděných právními čekateli, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „jednacím řád SZ“).

trestně stíháno 228 (-60) mužů a 30 (+5) žen. Ve 254 (-55) případech se jednalo o státní občany České republiky a ve 4 případech o cizí státní příslušníky.

Vyšetřované osoby byly trestně stíhány pro celkem 454 (-95; -17,3 %) trestných činů. Z toho se jednalo o 413 (-84) trestných činů s úmyslným zaviněním a o 41 (-11) trestných činů zaviněných z nedbalosti. Ve 3 (-6) případech byly trestné činy spáchány se zbraní.

Přestože byl zaznamenán pokles u počtu vyšetřovaných trestných činů, nejčastěji byly osoby trestně stíhány pro zneužití pravomoci úřední osoby (veřejného činitele), a to celkem ve 100 (-10) případech, což činí 22 % z celkového počtu vyšetřovaných trestných činů. Dalším nejčastějším trestným činem byl podvod s 40 (+3) případy, což činí 8,8 % z celkového počtu vyšetřovaných trestných činů. Třetím nejčastějším trestným činem bylo výtržnictví s počtem 26 (+7) případů, což je 5,7% z celkového počtu vyšetřovaných trestných činů.

K nejvýraznějšímu nárůstu došlo u vyšetřovaných trestných činů porušení povinnosti při správě cizího majetku 18 (+10) a výtržnictví 26 (+7). Nejvyšší pokles byl naopak zaznamenán u úvěrového podvodu s počtem 14 (-17) a u neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací 8 (-16).

Ucelený přehled znázorňují přílohové tabulky č. 12-16.

Nejčtenějším TČ v bezpečnostních sborech je, stejně jako v předchozích letech, zneužití pravomoci úřední osoby, jako speciálního subjektu.

Naplnění skutkové podstaty zmíněného trestného činu je možné pouze jednou ze tří taxativně vymezených forem jednání:

1. výkonem své pravomoci způsobem odporujícím jinému právnímu předpisu
2. překročením své pravomoci
3. nesplněním povinnosti vyplývající ze své pravomoci

Pokud osoba vykonává svou pravomoc způsobem odporujícím jinému právnímu předpisu, jde o porušování nebo obcházení konkrétního zákona či právní normy. O překročení pravomoci se jedná, pokud pachatel vykonává činnost, která patří do pravomoci jiné úřední osoby, popř. jiného orgánu, a to buď nadřízeného, nebo též podřízeného. O nesplnění povinnosti vyplývající z její pravomoci jde potom tehdy, když pachatel nesplní povinnost uloženou mu zákonem nebo jiným právním předpisem. Z výše uvedeného je jednoznačně patrné, že zneužití pravomoci úřední osoby zahrnuje širokou škálu TČ obecného, ale i hospodářského charakteru. Jednáním pachatele může vzniknout nejen materiální škoda, kterou lze vyčíslit v penězích, ale i nemateriální újma, jako je např. škoda na právech, na zdraví, morální škoda, poškození pověsti v zaměstnání, v rodinném životě apod.

4.2 Vývoj kriminality v jednotlivých bezpečnostních sborech

V roce 2015 byla zaznamenána významná změna v souvislosti s dobou spáchání trestného činu. Oproti roku 2014 bylo spácháno více trestných činů v době služby, resp. v pracovní době příslušníků a zaměstnanců bezpečnostních sborů.

Došlo k významnému poklesu trestných činů spáchaných se zbraní. Dále byl zaznamenán výrazný nárůst trestných činů spáchaných v rámci organizované skupiny.

Policie České republiky

Příslušníci PČR byli v roce 2015 Inspekcí trestně stíháni pro 260 (-30; -10,3 %) trestných činů. Nejčastěji se jednalo o trestný čin zneužití pravomoci úřední osoby, 77 (+5; +6,9 %) případů, dále pak o podvod, celkem 18 (+1; +5,9 %) případů, a třetím nejčastějším trestným činem bylo ohrožení pod vlivem návykové látky, 13 (+7; +116, %) případů.

Zaměstnanci PČR byli v roce 2015 Inspekcí trestně stíháni pro 13 (-10; -43,5 %) trestných činů. Nejčastěji se jednalo o podvod 3 (-1; -25%) případy, porušení povinnosti při správě cizího majetku, 3 (+1; +50%) případy.

Vězeňská služba České republiky

Příslušníci VS byli v roce 2015 Inspekcí trestně stíháni pro 30 (-24; -44,4 %) trestných činů. Nejčastěji se jednalo o trestný čin porušení povinnosti strážní služby, 5 (0; 0 %) případů, dále pak zneužití pravomoci úřední osoby, 4 (-12; -75 %) případy, a ublížení na zdraví, 3 (+1; +50 %).

Zaměstnanci VS byli v roce 2015 Inspekcí trestně stíháni pro 6 (+3; +100%) trestných činů. Jednalo se o 5 (+5; +100 %) trestných činů podvod a 1 (+1; +100 %) trestný čin neposkytnutí pomoci.

Celní správa České republiky

Příslušníci CS byli v roce 2015 Inspekcí trestně stíháni pro 21 (+9; +75 %) trestných činů. Nejčastěji se jednalo o trestný čin zneužití pravomoci úřední osoby, 11 (+8; +266,7 %) případů, dále pak 5 (+5; +100 %) případů přijetí úplatku.

V roce 2015 nebyl, stejně jako v roce předchozím, trestně stíhán žádný zaměstnanec CS.

Generální inspekce bezpečnostních sborů

V roce 2015 nebyl, stejně jako v roce předchozím, trestně stíhán žádný příslušník ani zaměstnanec Inspekce.

Kromě Inspekce stíhal v roce 2015 příslušníky PČR a CS také policejní orgán PČR. Celkem se jednalo o 14 osob, 3 policisty a 11 celníků.²⁸

²⁸ Dle informací Policejního prezidia ČR.

4.3 Pravomocná rozhodnutí v trestních věcech

Inspekce nedisponuje přesnými a aktuálními informacemi z dalšího průběhu trestního řízení, neboť neexistuje žádná povinnost státních zastupitelství a soudů sdělovat tyto informace policejnímu orgánu.

Inspekce má k dispozici pouze informace o podaných obžalobách a s odstupem času jsou zpravidla doručována pravomocná rozhodnutí v trestních věcech, které vedl policejní orgán Inspekce.

Veškeré doručené informace jsou zařazovány k trestním spisům a jsou zavedeny do informačního systému spisové služby Inspekce. Inspekce má přehled o vyřízení trestních spisů od svého vzniku, tedy od 1. ledna 2012, z hlediska počtu a druhu doručených pravomocných rozhodnutí. Inspekce disponuje za období 2012 až 2015, se stavem k 31. březnu 2016, 1.211 (+408) pravomocnými rozhodnutími. Pravomocně bylo rozhodnuto o 1.039 (+361) pachatelích v trestních věcech se zaviněním úmyslným a o 172 (+47) v trestních věcech se zaviněním z nedbalosti.

Z celkového počtu 1.211 pravomocných rozhodnutí bylo 66 (+17) vydáno policejním orgánem Inspekce, 182 (+46) státním zástupcem, 602 (+216) soudem a 361 (+129) jiným orgánem. Uvedené informace obsahují duplicity osob a případy pravomocně rozhodnuté soudem mohly být předmětem rozhodnutí i jiného orgánu.

V přílohových tabulkách č. 17-20 jsou obsaženy detailní informace k pravomocným rozhodnutím v trestních věcech vedených Inspekcí včetně vykázaných pachatelů.

Vyhodnocení pravomocných rozhodnutí trestních věcí Inspekce

Inspekce vyhledává, odhaluje, prověřuje a vyšetřuje veškerou protiprávní činnost, u které je podezření z naplnění znaků skutkové podstaty trestného činu. Základem trestní odpovědnosti je spáchání trestného činu. Trestným činem je podle § 13 odst. 1 tr. zákoníku takový protiprávní čin, který trestní zákoník označuje za trestný, a který vykazuje znaky uvedené v trestním zákoníku. Zákonným znakem trestného činu není společenská škodlivost činu, která je pouze jedním z kritérií posuzovaných při uplatňování zásady subsidiarity trestní represe.

Policejním orgánem Inspekce je ve fázi přípravného řízení vždy pečlivě zkoumáno, zda konkrétním činem byla beze zbytku naplněna příslušná skutková podstata trestného činu. Tento proces je zároveň pod dozorem státního zástupce a odvíjí se rovněž podle jeho pokynů. Individuální škodlivost činu po zjištění, že čin je skutečně trestným činem, má být hodnocena až v rámci úvahy o trestu, nikoli v rámci obecné úvahy o samotném základu trestní odpovědnosti. S tímto novým pojetím, oproti dříve platnému trestnímu zákonu, se praxe neumí vždy jednoznačně vypořádat a neumí promítnout důsledky tohoto pojetí do konkrétních postupů a rozhodovací činnosti (viz Sběrka výkladových stanovisek Nejvyššího státního zastupitelství, Stanovisko č. 5/2011 k uplatňování zásady subsidiarity trestní represe a škodlivosti činu). Velkým problémem je pak typ těch případů, u nichž spodní práh trestnosti není jednoznačně vymezen kvantitativním nebo přesněji ohraničeným kvalitativním znakem. V konečném důsledku pak mohou takové případy na laickou veřejnost působit mylným dojmem,

že policejní orgán Inspekce vedl trestní řízení účelově, šikanózně a nezákonně, s čímž vzhledem k výše uvedenému nelze souhlasit, protože se jedná o plnění úkolů v rámci zákonné působnosti.

Inspekce se zabývá veškerou protiprávní činností, u které je podezření z naplnění znaků skutkové podstaty trestného činu. Jedná se tedy i o případy, které hraničí s mírou nepatrného stupně společenské škodlivosti, a jsou tedy často na hranici přestupku, správního deliktu, nebo jednání netrestného. O tom, zda se jedná o trestný čin či jednání jinak postižitelné, nebo netrestné, může v konečné fázi rozhodnout pouze soud. Stejně tak tomu je i v případech důvodných pochybností, které se u kauz příslušníků a zaměstnanců bezpečnostních sborů vyskytují v míře poměrně velké. Policejním orgánem je však vždy pečlivě zkoumána zákonnost takového procesu a trestní řízení je vždy prováděno pod dozorem státního zástupce a podle jeho pokynů.

Povinností Inspekce je podle ustanovení § 37 odst. 2 zákona o GIBS informovat ředitele bezpečnostního sboru bez zbytečného odkladu o skutečnostech, zjištěných při plnění svých úkolů, na jejichž základě lze příslušníka BS zprostit výkonu služby, nebo přijmout jiné rozhodnutí ve věcech služebního poměru; je-li tímto příslušníkem ředitel bezpečnostního sboru, předá informace jeho nadřízenému služebnímu funkcionáři. Do případných personálních opatření Inspekce nezasahuje.

Policejní orgány Inspekce se vždy snaží postupovat co nejrychleji, s ohledem na maximální šetření práv osob, jichž se činnost Inspekce dotýká. Tyto osoby mají možnost využít celou škálu opravných prostředků a rozhodování o nich je v rukou dozorového státního zástupce.

Pokud by příslušníci Inspekce nevykonávali svoji pravomoc způsobem, který upravuje nebo nařizuje zákon, mohli by se tím sami dostat do rozporu se zákonem a být sankcionováni.

Některé případy mohou být rozřešeny pouze soudem. Jedná se zejména o trestní věci právně a skutkově složité, s protichůdnými důkazy a pochybnostmi, jež však mohou vyplývat z prostředí pachatelů z bezpečnostních sborů, kteří znají postupy a metody trestního řízení a operativně pátracích činností, byli k jejich užívání vyškoleni a běžně je užívají ve své práci.

Z pravomocných rozhodnutí soudu vyplývá postup naplňování základních zásad trestního řízení, zejm. hodnocení důkazů, kontradiktornosti řízení, rozhodování o pochybnostech, případného užití materiálního korektivu, aplikace judikátů a mezinárodních smluv a zhodnocení zákonnosti postupu orgánů činných v přípravném řízení. Tyto informace jsou velmi důležité nejen pro samotný policejní orgán, který trestní věc zpracovával, ale i pro zobecnění postupů v typově shodných záležitostech.

Pravomocným rozhodnutím v trestních věcech Inspekce je věnována značná pozornost, neboť obsahují faktické výsledky prověřování a vyšetřování případů, tedy završení činnosti policejního orgánu v přípravném řízení, a jsou důležitými podklady pro sjednocování aplikační praxe.

5 Spolupráce a součinnost

Spolupráce se státními orgány, veřejnými odbornými institucemi, fyzickými a právníckými osobami je podmíněna jejich postavením a působností, z nichž vyplývá jejich poměr k Inspekci na straně jedné a míra reálné potřeby součinnostních vztahů na straně druhé.

5.1 Bezpečnostní sbory

Spolupráce s bezpečnostními sbory vyplývá ze zákona o GIBS. Jedná se o individuální vztahy, neboť úkoly, prostředky a struktura jednotlivých bezpečnostních sborů jsou u každého z nich jedinečné. Rozdílná je nejen jejich velikost, struktura a územní či věcná působnost, různé jsou také předměty zájmu, z čehož vyplývá i zaměření policejních orgánů jednotlivých sborů.

V rámci jednání k různým tématům se vedení Inspekce pravidelně setkává s vedením bezpečnostních sborů. Probíhají rovněž koordinační schůzky v případě potřeby řešení nenadálých problémů, a to jak s pracovníky vnitřních kontrol těchto sborů, tak s manažery všech úrovní řízení. Spolupráce probíhá také při získávání příslušníků s kvalifikačními a odbornými předpoklady pro výkon služby u Inspekce.

5.2 Státní zastupitelství

Nejfrekventovanější spolupráce Inspekce probíhá se soustavou státního zastupitelství. Rovněž v průběhu roku 2015 nadále probíhala jednání s vedením Nejvyššího státního zastupitelství, vrchních státních zastupitelství a krajských státních zastupitelství. Cílem vzájemné spolupráce je také ujednávání aplikační praxe, zejména v oblasti postupu při vyšetřování trestných činů, zkráceného přípravného řízení a zkoušek spolehlivosti. Pravidelně jsou řešeny i otázky součinnostních vztahů a dozoru státního zástupce v přípravném řízení.

Největší objem spolupráce je prováděn prostřednictvím pověřených příslušníků Inspekce s příslušným dozorovým státním zástupcem. K výkonu dozoru nad zachováním zákonnosti v přípravném řízení konaném Inspekcí a k vyřizování věcí, v nichž zkrácené přípravné řízení konala Inspekce, jsou příslušní státní zástupci krajských státních zastupitelství, v Praze státní zástupci městského státního zastupitelství.²⁹ Ze strany Inspekce je nastavený model vnímán velmi pozitivně, a to z hlediska kontinuity činnosti územních pracovišť i sjednocování aplikační praxe.

Díky vzájemné úzké spolupráci, která nastává již ve fázi před zahájením trestního stíhání, nedochází k závažnějším problémům při prověřování, resp. vyšetřování trestné činnosti. Postup je prováděn bez zásadních průtahů či jiných nedostatků. Ke spolupráci se státními zástupci dochází i v případech, kdy jsou teprve prověřovány okolnosti, zda je dáno podezření z trestného činu. Tím je předcházeno konfliktům, které by mohly vyplynout z rozdílného právního názoru při aplikaci trestně právních norem.

²⁹ Viz ustanovení § 10 odst. 1 jednacího řádu SZ.

5.3 Kontrolní orgán Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

Kontrolní orgán PSP byl zřízen na základě zákona o GIBS.³⁰ Se Stálou komisí pro kontrolu Generální inspekce bezpečnostních sborů PSP (dále jen „kontrolní komise“) byly nastaveny parametry spolupráce a vymezeny oblasti kontrolní činnosti. Ředitel Inspekce se zúčastňoval jednání kontrolní komise, kde prezentoval informace k postupům Inspekce, které byly prostřednictvím předsedy kontrolní komise poptávány. V případě potřeby byli jednání kontrolní komise účastni i další pracovníci Inspekce.

Kontrolní komisi byla v roce 2015 předložena průběžná a roční zpráva o použití podpůrných operativně pátracích prostředků, která se stala základem pro provedení kontroly ve smyslu ustanovení § 57 zákona o GIBS.

Ze strany Inspekce je poskytována plná součinnost k naplnění zákonných zmocnění kontrolní komise. Kontrolní komisi byla poskytnuta v průběhu roku 2015 součinnost ve 22 (-10) případech, a to formou písemného stanoviska, v jednom případě odpovědi na písemnou interpelaci.

5.4 Spolupráce s ostatními subjekty

Pro zajištění efektivní činnosti spolupracuje Inspekce s dalšími subjekty veřejné správy. Spolupráce probíhá zejména v oblastech výměny informací, kriminalisticko-technické činnosti, operativně pátrací činnosti a logistické podpory. Jedná se zejména o zpravodajské služby ČR, Finanční analytický útvar MF, Vojenskou policii, Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových a další subjekty státní správy.

Z ostatních subjektů spolupracuje Inspekce především s útvary integrovaného záchranného systému ČR, jednotkami obecní policie, Magistrátem hl. m. Prahy a samosprávami měst a obcí.

Specifickou oblastí je spolupráce a součinnost Inspekce s úřadem vládního zmocněnce pro zastupování ČR před ESLP a Oddělením pro koordinaci boje s korupcí Úřadu vlády ČR.

Další specifickou oblastí je rovněž spolupráce s vnějšími kontrolními subjekty, mezi které patří NBÚ, Úřad pro ochranu osobních údajů a další instituce. Inspekci je poskytována plná součinnost, vyplývající z právního postavení subjektů a jejich zákonných zmocnění.

Inspekce se též věnuje vědecko-výzkumné činnosti. V této oblasti byla navázána spolupráce s vědeckými a školskými institucemi, mezi které patří Fakulta bezpečnostního inženýrství Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava, Fakulta ekonomicko-správní Univerzity Pardubice, Fakulta biomedicínského inženýrství Českého vysokého učení technického v Praze, Centrum bezpečnostních studií CEVRO Institutu, Provozně ekonomická fakulta České zemědělské univerzity v Praze, Policejní akademie ČR v Praze, Střední škola technická Most, vyšší a střední

³⁰ Viz ustanovení § 57 zákona o GIBS.

policejní školy MV a další vzdělávací instituce. Inspekce zajišťuje lektorskou činnost a spolupodílí se na vedení a konzultacích studentských prací. Příslušníci Inspekce jsou také zařazováni do zkušebních komisí při státních zkouškách na vysokých školách.

5.5 Mezinárodní spolupráce

V roce 2015 došlo k výraznému prohloubení mezinárodní spolupráce, a to díky rozvíjení vztahů z předešlých období a navázání nových kontaktů v rámci řady mezinárodních institucí. Významnou měrou se zde projevilo vyčlenění jednoho pracovníka právě na oblast mezinárodní spolupráce, kde byly zužitkovány jeho znalosti a zkušenosti s touto problematikou z předešlého působení v jiném bezpečnostním sboru.

Přínosná pro obě strany byla návštěva v Maďarsku, kde byla hlavním tématem jednání problematika zkoušek spolehlivosti. Zejména z pohledu porovnání legislativy a praktických problémů, které český i maďarský model staví před obě Inspekce, byla výměna vzájemných zkušeností velmi kladně hodnocena.

Na jednání v Maďarsku navázalo multilaterální setkání Inspekci ze Slovenska, Maďarska a České republiky, pořádané slovenskou Sekcí kontroly a inspekční služby MV SR, kde byla zkouška spolehlivosti rovněž stěžejním tématem.

Inspekce je členem sdružení EPAC/EACN (The European Partners against Corruption – EPAC, European contact-point network against corruption – EACN), které sdružuje státní instituce zabývající se bojem proti korupci. Zástupci Inspekce byli součástí české delegace, která se zúčastnila třídní konference pořádané francouzskými orgány. Zahraniční kolegy zaujalo zejména postavení Inspekce v rámci České republiky, specifika úkolů a činností z toho plynoucích, a konkrétní problémy, se kterými se tento bezpečnostní sbor při plnění úkolů potýká.

Poslední významnou zahraniční akcí byla účast na mezinárodním protikorupčním semináři v Srbsku, kde byl největší zájem o účinná protikorupční opatření, která Inspekce v rámci svých zákonných oprávnění využívá. Zejména zkouška spolehlivosti byla opět tématem širších diskusí oficiální i neoficiální části semináře.

Mimo výše uvedené akce spočívala mezinárodní spolupráce především ve vyžadování a poskytování právní pomoci při plnění úkolů v trestním řízení s okolními státy.

6 Plnění střednědobé koncepce organizace

Inspekce vytýčila dlouhodobé cíle do roku 2017. Tyto cíle byly rozdělené po obsahové stránce, dále z pohledu organizačního, personálního, ekonomického a technického zabezpečení.

V rámci obsahové části jsou strategické cíle děleny podle činností, které Inspekce plní. Mezi těmito cíli je dominantní zajištění plnění úkolů v trestním řízení, a to jak v oblastech působení bývalé IPČR, tak i v rámci nových úkolů stanovených Inspekci zákonem o GIBS. Určité rezervy byly spatřovány zejména v pronikání do prostředí VS a CS, získávání odborníků na problematiku těchto dvou bezpečnostních sborů a vzdělávání příslušníků Inspekce tak, aby byli schopni se dobře orientovat v nových problematikách.

Nezbytné bylo obnovování technického vybavení specializovaných pracovišť a postupné doplňování personálního stavu s ohledem na fluktuaci příslušníků. Samozřejmostí je osvojování si nových postupů a doplňování vzdělání z hlediska legislativního vývoje i vědeckého pokroku. Neméně důležitá byla mezirezortní a mezinárodní spolupráce, výměna zkušeností s kolegy z ostatních bezpečnostních sborů a zahraničními kolegy, plněními obdobné úkoly v rámci jejich států.

Velký důraz byl kladen zejména na oblast trestního řízení a preventivních aktivit. V roce 2015 se podařilo pokračovat v rozvoji úspěšné spolupráce se všemi zainteresovanými rezorty ve všech oblastech činnosti Inspekce, což bude cílem i na období dalších let. Pro Inspekci je velmi důležité základní strategické cíle, které byly vytýčeny dlouhodobou koncepcí, i nadále plnit.

Důležitým úkolem roku 2015 byla optimalizace struktury policejních orgánů Inspekce plnění úkolů v trestním řízení, zejména po stránce zvýšení efektivity a vyrovnanosti zatížení policejních orgánů Inspekce na území celé České republiky. Za tímto účelem byla připravena změna organizační struktury, která by lépe odpovídala aktuálním potřebám sboru. Do konce roku 2015 však ke změně organizační struktury nedošlo a připravované návrhy byly vráceny zpět k dalšímu dopracování.

Rozsah činností Inspekce je významně ovlivňován financováním. Je nutné zajistit vysokou míru hospodárnosti nakládání s finančními prostředky a velmi pečlivé zvažování účelu, jakým mají být použity. K naplnění všech hlavních úkolů Inspekce se jeví jako účelné v dlouhodobém výhledu rozpočtované prostředky organizace zvýšit.

Nová organizační struktura Inspekce by měla zohlednit především financování sboru, zejména pak mzdových nákladů. Tomu by mělo rovněž odpovídat pružné rozvržení nasazování sil a prostředků.

Dne 30. listopadu 2015 na vlastní žádost ukončil služební poměr ředitel Inspekce plk. Mgr. Ing. Ivan Bílek. Dnem 1. prosince 2015 byl pověřen vedením Inspekce plk. JUDr. Michal Murín, který byl následně dne 7. prosince 2015 ustanoven do funkce ředitele.

Návrhy legislativních změn

V průběhu fungování Inspekce se průběžně odhalují problémy nejenom při praktické realizaci plnění úkolů stanovených v § 2 odst. 1 a 2 zákona o GIBS, ale i opomenutí provedení některých dílčích změn v příslušných právních předpisech v souvislosti se vznikem nového subjektu působícího ve veřejném prostoru.

K legislativním změnám, které by přispěly k odstranění nedostatků platné právní úpravy, zmiňovaných již ve zprávách z minulých let³¹ dosud nedošlo.

Z praxe v oblasti řízení ve věcech služebního poměru lze poukázat na nevhodnou úpravu subjektivní lhůty u kázeňských přestupků, která je dle stávajícího ustanovení § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru, v délce pouhých 2 měsíců ode dne, kdy se služební funkcionář dozvěděl o jednání, které má znaky kázeňského přestupku. Případy, které jsou ze strany služebního funkcionáře oznámeny orgánům činným v trestním řízení, jež následně dospějí k závěru, že nejde o podezření z trestného činu, nelze zpravidla kvůli již uběhlé subjektivní lhůtě v kázeňském řízení dořešit. Příslušníci tak zůstávají za své protiprávní jednání bez jakéhokoliv postihu.

Vzhledem k tomu, že státní moc lze uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon, je nezbytné, aby byly k dosažení těchto oprávnění a kompetencí příslušné normy změněny.³²

³¹ Viz např. návrhy legislativních změn v kapitole 6 Zprávy o činnosti Inspekce v roce 2013, str. 62.
Dostupné z: http://www.gibs.cz/ostatni/zprava_cinnosti_2013.pdf.

³² Viz čl. 1 odst. 3 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů.

Závěr

Činnost Generální inspekce bezpečnostních sborů v roce 2015 spočívala v plnění všech základních úkolů daných zákonem o GIBS.

Inspekce, na rozdíl od ostatních policejních orgánů, působí napříč celým spektrem kriminální delikvence, od vyšetřování dopravních nehod, verbálních trestných činů, majetkové kriminality, právně i skutkově složitých případů ekonomické trestné činnosti, drogové kriminality, korupce, až po nejzávažnější organizovanou kriminalitu, násilnou kriminalitu a vraždy. Inspekci nenáleží vyšetřování kterékoliv kriminality utlumovat či naopak upřednostňovat. To by bylo v příkrém rozporu se zákonem.

Tyto požadavky kladou velké nároky na předpoklady a znalosti příslušníků Inspekce, kteří prověřují a vyšetřují různorodé trestné činy. K úspěšnému plnění úkolů v trestním řízení je zaměřena oblast dalšího vzdělávání a výcviku a navázána úzká spolupráce se specializovanými státními zástupci.

Účelné a hospodárné využití rozpočtovaných prostředků na rok 2015 vedlo k plnohodnotnému postavení Inspekce mezi ostatními orgány veřejné správy. Vlastní ekonomické zabezpečení umožňuje Inspekci pořizovat efektivně potřebný majetek s ohledem na úzce zaměřenou specializaci činnosti organizace.

Některé ekonomické činnosti a provoz informačních a komunikačních technologií jsou nadále zajištěny dodavatelsky, což umožňuje pružně reagovat na vývoj cen poskytovaných služeb. Náklady na provoz organizace lze do budoucna snížit nalezením vhodných objektů v lokalitách, kde je do současné doby využíván komerční pronájem.

Inspekce spolupracuje s externími subjekty v oblasti vzájemné podpory, zejména ve speciálních a zvláštních činnostech a kriminalisticko-technické činnosti. Spolupracuje i se školskými a vzdělávacími institucemi a podílí se na vědecko-výzkumné činnosti.

Inspekce se zabývá sledováním a vyhodnocováním informací o protiprávní činnosti příslušníků bezpečnostních sborů. Vytvořila vlastní zázemí pro tuto činnost, úzce spolupracuje s vedením bezpečnostních sborů a věnuje se přednáškové činnosti. Informace získané při odhalování případů protiprávního jednání a spáchaných trestných činů Inspekce využívá k metodickým doporučením pro činnost jednotlivých bezpečnostních sborů. Ta jsou pak jedním ze základních vodítek ke zlepšování činnosti bezpečnostních sborů, identifikaci a eliminaci případných rizik a nebezpečí, která vyplývají z jejich postavení.

Inspekce je jediným orgánem v ČR, který provádí zkoušky spolehlivosti.

Inspekce pokračovala v zadaném úkolu vlády ČR, vyplývajícím z usnesení ze dne 9. července 2014 č. 541, k Vyhodnocení využití nástroje „zkoušky spolehlivosti“ s návrhem na případné rozšíření na další osoby působící v orgánech veřejné moci, mi byl uložen úkol nadále sledovat a vyhodnocovat institut „zkoušek spolehlivosti“ pro navazující analytickou práci a pro případné rozšíření zkoušek na další osoby. Dne 27. června 2016 byla vládě předložena její analýza.

Ke splnění tohoto úkolu byla ředitelem GIBS zřízena meziresortní pracovní skupina ke zkouškám spolehlivosti, ve které jednali zástupci dotčených resortů, bezpečnostních sborů a další odborníci na danou problematiku. Pracovní skupina se v roce 2015 sešla celkem třikrát.

Ustanovení § 57 odst. 4 zákona o GIBS ukládá řediteli Inspekce povinnost předložit vládě, výboru PSP příslušnému ve věcech bezpečnosti a kontrolnímu orgánu jednou ročně zprávu o činnosti Inspekce. Tato povinnost byla v roce 2015 splněna, přesto, zejména důsledkem organizačních změn v Inspekci, nebyla Zpráva o činnosti Generální inspekce bezpečnostních sborů za rok 2014 do konce roku vládou přijata a nemohly ji tedy vzít v roce 2015 na vědomí ani orgány PSP.

Generální inspekce bezpečnostních sborů v roce 2015 důsledně plnila základní úkoly vyplývající ze zákonů a souvisejících předpisů, zejména nezávislé prověřování a vyšetřování trestných činů kvalifikovaných pachatelů z řad příslušníků a zaměstnanců určených bezpečnostních sborů.

Generální inspekce bezpečnostních sborů věnuje od doby svého vzniku významnou pozornost preventivním aktivitám a metodické činnosti.

Generální inspekce bezpečnostních sborů je nadále jedinou institucí v České republice, která provádí zkoušky spolehlivosti, jako významný nástroj prevence kriminality v bezpečnostních sborech.

Generální inspekce bezpečnostních sborů, jako samostatná organizační složka státu s vlastní rozpočtovou kapitolou, nakládá účelně a hospodárně s přiděleným majetkem a rozpočtovými prostředky státu.

Citované zdroje:

1. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů
2. Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů
3. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů
4. Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů
5. Sdělení Federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících, ve znění pozdějších změn a doplňků
6. Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění pozdějších předpisů
7. Zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů
8. Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů
9. Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o OOÚ)
10. Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů
11. Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů
12. Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů
13. Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o služebním poměru)
14. Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
15. Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů (zákon o OUI)
16. Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů
17. Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
18. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o PČR)
19. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (tr. zákoník)
20. Zákon č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o GIBS)
21. Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů
22. Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 23/1994 Sb., o jednacím řádu státního zastupitelství, zřízení poboček některých státních zastupitelství a podrobnostech o úkonech prováděných právními čekateli, ve znění pozdějších předpisů (jednacím řád SZ)
23. Nařízení vlády č. 506/2004 Sb., kterým se stanoví způsob přípravy na služební zkoušku, obsah služební zkoušky, její průběh, hodnocení a ukončení, ve znění pozdějších předpisů

24. Vyhláška Národního bezpečnostního úřadu č. 523/2005 Sb., o bezpečnosti informačních a komunikačních systémů a dalších elektronických zařízení nakládajících s utajovanými informacemi a o certifikaci stínicích komor, ve znění pozdějších předpisů
25. Vyhláška Národního bezpečnostního úřadu č. 528/2005 Sb., o fyzické bezpečnosti a certifikaci technických prostředků, ve znění pozdějších předpisů
26. Vyhláška Národního bezpečnostního úřadu č. 529/2005 Sb., o administrativní bezpečnosti a o registrech utajovaných informací, ve znění pozdějších předpisů
27. Nařízení vlády ČR č. 407/2011 Sb., k provedení zákona č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů
28. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby
29. Usnesení vlády ČR ze dne 15. června 2011 č. 451 o Seznamu komodit, které budou pořizovány a obměňovány prostřednictvím elektronického tržiště, o Vzorovém provozním řádu elektronických tržišť, o Metodickém pokynu k vybraným chybám v klasifikaci CPV a o změně usnesení vlády ze dne 10. května 2010 č. 343, k používání elektronických tržišť subjekty veřejné správy při vynakládání finančních prostředků
30. Usnesení vlády ČR ze dne 29. června 2011 č. 497 k návrhu zákona o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů (prováděcí usnesení vlády)
31. Usnesení vlády ČR ze dne 24. srpna 2011 č. 635 ke Třetí periodické zprávě o plnění závazků vyplývajících z Mezinárodního paktu o občanských a politických právech
32. Usnesení vlády ČR ze dne 6. června 2012 č. 400 o jmenování ředitele Generální inspekce bezpečnostních sborů
33. Usnesení vlády ČR ze dne 16. ledna 2013 č. 39 o Strategii vlády v boji proti korupci na období let 2013 a 2014
34. Usnesení Výboru pro bezpečnost PSP ze dne 22. dubna 2014 č. 64 k návrhu závěrečného účtu kapitoly 376 za rok 2014
35. Ministerstvo vnitra: Zprávy o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území ČR za roky 2008-2014

Seznam použitých zkratk:

BS	bezpečnostní sbor
BOZP a PO	bezpečnost a ochrana zdraví při výkonu služby a při práci a požární ochrana
CPT	Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání
CS	Celní správa České republiky
ČMKOS OSSOO	Českomoravská konfederace odborových svazů Odborový svaz státních orgánů a organizací
ČR	Česká republika
ESLP	Evropský soud pro lidská práva
GIBS	Generální inspekce bezpečnostních sborů
HZS	Hasičský záchranný sbor České republiky
ICT	informační a komunikační technologie
IMV	Inspekce ministra vnitra
IPČR	Inspekce Policie České republiky
MF	Ministerstvo financí
MS	Ministerstvo spravedlnosti
MV	Ministerstvo vnitra
NBÚ	Národní bezpečnostní úřad
OČTR	orgán činný v trestním řízení
OMP	Oddělení metodiky a prevence Inspekce
OOÚ	ochrana osobních údajů
OSS	organizační složka státu
OUI	ochrana utajovaných informací
OVK	Oddělení vnitřní kontroly Inspekce
PČR	Policie České republiky
PSP	Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky
SDP	služební dopravní prostředky
SZ	státní zastupitelství
TČ	trestný čin
TŘ	trestní řád
TS	trestní stíhání
TZ	trestní zákoník
VS	Vězeňská služba České republiky
VZ	veřejné zakázky
ZPŘ	zkrácené přípravné řízení
ZÚTR	záznam o zahájení úkonů v trestním řízení

Tabulka č. 10: Přehled případů protiprávního jednání prověřovaných GIBS v roce 2015

	celkem	tj. podíl v %	z toho u příslušníků					z toho u zaměstnanců					z toho u civilních osob celkem	Rozdíl 2014/2015	
			celkem	PČR	VS ČR	CS ČR	GIBS	celkem	PČR	VS ČR	CS ČR	GIBS		absolutně	v %
Celkem zjištěných protiprávních jednání	604	100,00%	431	364	39	25	3	24	16	8			149	-128	-17,49%
z toho trestné činy spáchané se zbraní	7	1,16%	3	3				0					4	-3	-30,00%
z toho zločiny	106	17,55%	58	43	6	9		5	3	2			43	-24	-18,46%
z toho zvláště závažné trestné činy	53	8,77%	32	22	3	7		3	3				18	-31	-36,90%
z toho trestné činy stíhané, k jejichž stíhání zavazují mezinárodní smlouvy, kterými je ČR vázána	117	19,37%	78	63	7	8		2	2				37	-41	-25,95%
z toho trestné činy spáchané v rámci organizované skupiny pachatelů	23	3,81%	6	6				3	3				14	11	91,67%
Rozdělení zjištěných protiprávních jednání podle zavinění															
úmyslné trestné činy	555	91,89%	391	328	37	23	3	24	16	8			140	-107	-16,16%
nedbalostní trestné činy	49	8,11%	40	36	2	2		0					9	-21	-30,00%
Rozdělení zjištěných protiprávních jednání podle doby spáchání															
v době mimo službu / mimo pracovní dobu	251	41,56%	163	135	21	7		8	8				80	-93	-27,03%
v době služby / v pracovní době	310	51,32%	244	208	15	18	3	14	6	8			52	-13	-4,02%
v době služby i mimo službu / v pracovní době i mimo ni	43	7,12%	24	21	3			2	2				17	-22	-33,85%
Rozdělení zjištěných protiprávních jednání podle účastenství pachatele															
pachatel	451	74,67%	347	292	34	18	3	14	10	4			90	-117	-20,60%
spolupachatel	121	20,03%	78	67	5	6		9	6	3			34	4	3,42%
návodce	4	0,66%											4	-12	-75,00%
pomocník	24	3,97%	6	5		1		1		1			17	-5	-17,24%
organizátor	4	0,66%											4	2	100,00%
Rozdělení zjištěných protiprávních jednání podle stádia spáchání															
dokonané trestný čin	579	95,86%	414	350	37	24	3	22	16	6			143	-130	-18,34%
pokus	25	4,14%	17	14	2	1		2		2			6	2	8,70%
příprava	0	0,00%	0					0					0	0	---
Rozdělení zjištěných protiprávních jednání podle místa spáchání															
A - hlavní město Praha	166	27,48%	88	83	1	4		12	11	1			66	13	8,50%
B - Jihomoravský kraj	78	12,91%	60	50	7	3							18	34	77,27%
C - Jihočeský kraj	15	2,48%	12	6	6			2	2				1	-16	-51,61%
E - Pardubický kraj	9	1,49%	7	4	2	1							2	-2	-18,18%
H - Královéhradecký kraj	15	2,48%	14	11	2	1							1	-7	-31,82%
J - Kraj Vysočina	9	1,49%	6	4	2			2		2			1	-5	-35,71%
K - Karlovarský kraj	25	4,14%	22	20	2								3	-10	-28,57%

L - Liberecký kraj	56	9,27%	37	27	1	9		1		1			18	5	9,80%
M - Olomoucký kraj	21	3,48%	12	11	1			3		3			6	-11	-34,38%
P - Plzeňský kraj	13	2,15%	13	6	3	4							0	-12	-48,00%
S - Středočeský kraj	68	11,26%	58	51	4	3		3	2	1			7	-33	-32,67%
T - Moravskoslezský kraj	40	6,62%	29	27	2								11	-3	-6,98%
U - Ústecký kraj	54	8,94%	45	39	6			1	1				8	-73	-57,48%
V - Česká republika (celé území)	13	2,15%	9	6			3						4	-1	-7,14%
Z - Zlínský kraj	22	3,64%	19	19									3	-7	-24,14%
Rozdělení zjištěných protiprávních jednání podle kriminální třídy															
hospodářské trestné činy	140	23,18%	66	48	4	14		13	7	6			61	-36	-20,45%
krádeže prosté	10	1,66%	8	7	1			1	1				1	-5	-33,33%
krádeže vloupáním	4	0,66%	2	2				0					2	-6	-60,00%
mravnostní trestné činy	4	0,66%	4	2	2			0					0	-9	69,23%
násilné trestné činy	76	12,58%	61	49	8	4		2	2				13	-11	-12,64%
ostatní majetkové trestné činy	9	1,49%	5	4	1			0					4	1	12,50%
ostatní obecná kriminalita	309	51,16%	249	223	16	7	3	4	3	1			56	-48	-13,45%
podvody a zpronevěry	37	6,13%	21	21				4	3	1			12	-6	-13,95%
vojenské trestné činy	15	2,48%	15	8	7			0					0	-8	-34,78%
Rozdělení zjištěných protiprávních jednání dle Části druhé příslušných Hlav z.č. 40/2009 Sb., trestní zákoník															
Trestné činy proti životu a zdraví (Hlava I)	31	5,13%	8	7		1		4	4				19	10	47,62%
Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství (Hlava II)	67	11,09%	37	33	4			2	2				28	4	6,35%
Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti (Hlava III)	4	0,66%	4	2	2			0					0	-9	-69,23%
Trestné činy proti rodině a dětem (Hlava IV)	125	20,70%	67	63	4			13	7	6			45	-45	-26,47%
Trestné činy proti majetku (Hlava V)	249	41,23%	205	170	12	20	3	3	2	1			41	-41	-14,14%
Trestné činy hospodářské (Hlava VI)	15	2,48%	14	11	2	1		0					1	1	7,14%
Trestné činy obecně nebezpečné (Hlava VII)	29	4,80%	23	20	2	1		0					6	-17	-36,96%
Trestné činy proti životnímu prostředí (Hlava VIII)	4	0,66%	2	2				0					2	4	---
Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných (Hlava X)	65	10,76%	56	48	6	2		2	1	1			7	-27	-29,35%
Trestné činy vojenské (Hlava XII)	15	2,48%	15	8	7			0					0	-8	-34,78%

Tabulka č. 11: Pachatelé protiprávních jednání prověřovaných Inspekcí v roce 2015 ve srovnání s rokem 2014

	Rok 2014											Rok 2015												
	zjištěných pachatelů	z toho										civilních osob	zjištěných pachatelů	z toho										civilních osob
		příslušníků					zaměstnanců							příslušníků					zaměstnanců					
		celkem	PČR	VS ČR	CS ČR	GIBS	celkem	PČR	VS ČR	CS ČR	GIBS			celkem	PČR	VS ČR	CS ČR	GIBS	celkem	PČR	VS ČR	CS ČR	GIBS	
Všichni zjištění pachatelé	454	325	251	61	11	2	19	13	6			110	382	276	232	29	12	3	13	8	5			93
Rozdělení podle typu pachatele																								
fyzická osoba	454	325	251	61	11	2	19	13	6			110	381	276	232	29	12	3	13	8	5			92
právnícká osoba	0												1	0					0					1
Rozdělení pachatelů – fyzických osob podle pohlaví																								
muž	424	315	242	61	10	2	14	9	5			95	335	252	211	28	10	3	9	5	4			74
žena	30	10	9		1		5	4	1			15	46	24	21	1	2	0	4	3	1			18
Rozdělení pachatelů – fyzických osob podle státní příslušnosti																								
Česká republika	450	325	251	61	11	2	19	13	6			106	377	276	232	29	12	3	13	8	5			88
Maďarsko	0											0	1	0					0					1
Slovensko	1											1	1	0					0					1
Ukrajina	1											1	2	0					0					2
Vietnam	2											2	0	0					0					0
Rozdělení pachatelů – fyzických osob podle věku v době spáchání protiprávního jednání																								
do 24 let	45	34	21	13			2	2				9	31	20	14	5	1		0	0	0			11
25 až 29 let	120	95	78	16	1		1	1				24	91	71	65	5	1		0	0	0			20
30 až 34 let	93	67	50	14	3		1	1				25	68	52	45	6	1		1	1	0			15
35 až 39 let	72	50	42	6	1	1	1		1			21	76	59	48	7	4		1	1	0			16
40 až 44 let	58	36	29	5	2		2	2				20	53	38	31	3	3	1	3	2	1			12
45 až 49 let	33	29	20	5	3	1	3	2	1			1	32	22	17	2	1	2	2		2			8
50 a více let	33	14	11	2	1		9	5	4			10	30	14	12	1	1		6	4	2			10
Rozdělení pachatelů podle místa spáchání protiprávního jednání																								
A - hlavní město Praha	86	69	60	6	1	2	3	2	1			14	89	53	50	1	2		5	4	1			31
B - Jihomoravský kraj	28	22	15	5	2		2	2				4	49	35	29	4	2							14
C - Jihočeský kraj	25	18	16		2		0					7	10	8	6	2			1	1				1
E - Pardubický kraj	8	6	4	1	1		0					2	9	7	4	2	1							2
H - Královéhradecký kraj	17	13	8	4	1		2		2			2	12	11	8	2	1							1
J - Kraj Vysočina	12	11	2	8	1		0					1	5	3	2	1			1		1			1
K - Karlovarský kraj	22	12	7	5			1		1			9	17	14	12	2								3
L - Liberecký kraj	36	23	12	11			1		1			12	26	15	11	1	3		1		1			10
M - Olomoucký kraj	26	15	12	2	1		0					11	14	9	8	1			1		1			4
P - Plzeňský kraj	13	9	9				1	1				3	11	11	6	3	2							0
S - Středočeský kraj	66	50	39	10	1		4	3	1			12	48	40	35	4	1		3	2	1			5

Tabulka č. 12: Přehled trestných činů vyšetřovaných GIBS v roce 2015

	celkem	tj. podíl v %	z toho u příslušníků					z toho u zaměstnanců					z toho u civilních osob celkem	Rozdíl 2014/2015	
			celkem	PČR	VS ČR	CS ČR	GIBS	celkem	PČR	VS ČR	CS ČR	GIBS		absolutně	v %
Celkem zjištěných trestných činů	454	100,00%	311	260	30	21		19	13	6			124	-95	-17,30%
z toho trestné činy spáchané se zbraní	3	0,66%	2	2				0					1	-6	-66,67%
z toho zločiny	93	20,48%	49	35	6	8		5	3	2			39	-15	-13,89%
z toho zvláště závažné trestné činy	45	9,91%	28	18	3	7		3	3				14	-23	-33,82%
z toho trestné činy stíhané, k jejichž stíhání zavazují mezinárodní smlouvy, kterými je ČR vázána	96	21,15%	61	49	6	6		1	1				34	-23	-19,33%
z toho trestné činy spáchané v rámci organizované skupiny pachatelů	22	4,85%	6	6				3	3				13	11	100,00%
Rozdělení trestných činů podle zavinění															
úmyslné trestné činy	413	90,97%	277	230	28	19		19	13	6			117	-84	-16,90%
nedbalostní trestné činy	41	9,03%	34	30	2	2		0					7	-11	-21,15%
Rozdělení trestných činů podle doby spáchání trestného činu															
v době mimo službu / mimo pracovní dobu	196	43,17%	123	104	16	3		5	5				68	-72	-26,87%
v době služby / v pracovní době	225	49,56%	168	139	11	18		12	6	6			45	2	0,90%
v době služby i mimo službu / v pracovní době i mimo ni	33	7,27%	20	17	3			2	2				11	-25	-43,10%
Rozdělení trestných činů podle účastenství pachatele															
pachatel	308	67,84%	234	195	25	14		9	7	2			65	-87	-22,03%
spolupachatel	114	25,11%	71	60	5	6		9	6	3			34	6	5,56%
návodce	4	0,88%	0					0					4	-12	-75,00%
pomocník	24	5,29%	6	5		1		1		1			17	-4	-14,29%
organizátor	4	0,88%	0					0					4	2	100,00%
Rozdělení trestných činů podle stádia spáchání															
dokonané trestný čin	431	94,93%	295	247	28	20		18	13	5			118	-97	-18,37%
pokus	23	5,07%	16	13	2	1		1		1			6	2	9,52%
příprava	0	0,00%	0					0					0	0	0,00%
Rozdělení trestných činů podle místa spáchání															
A - hlavní město Praha	138	30,40%	66	62		4		11	10	1			61	32	30,19%
B - Jihomoravský kraj	59	13,00%	52	44	5	3		0					7	33	126,92%
C - Jihočeský kraj	11	2,42%	10	4	6			0					1	-11	-50,00%
E - Pardubický kraj	7	1,54%	6	3	2	1		0					1	-3	-30,00%
H - Královéhradecký kraj	10	2,20%	9	7	2			0					1	-3	-23,08%
J - Kraj Vysočina	5	1,10%	4	2	2			0					1	-1	-16,67%
K - Karlovarský kraj	15	3,30%	13	12	1			0					2	-5	-25,00%
L - Liberecký kraj	51	11,23%	32	22	1	9		1		1			18	8	18,60%

M - Olomoucký kraj	18	3,96%	10	9	1			3		3			5	-9	-33,33%
P - Plzeňský kraj	7	1,54%	7	2	1	4		0					0	-11	-61,11%
S - Středočeský kraj	36	7,93%	28	26	2			3	2	1			5	-38	-51,35%
T - Moravskoslezský kraj	29	6,39%	20	18	2			0					9	-6	-17,14%
U - Ústecký kraj	40	8,81%	33	28	5			1	1				6	-77	-65,81%
V - Česká republika (celé území)	10	2,20%	6	6				0					4	1	11,11%
Z - Zlínský kraj	18	3,96%	15	15				0					3	-5	-21,74%
Rozdělení trestných činů podle kriminální třídy															
hospodářské trestné činy	128	28,19%	61	43	4	14		11	7	4			56	-28	-17,95%
krádeže prosté	8	1,76%	6	5	1			1	1				1	-4	-33,33%
krádeže vloupáním	4	0,88%	2	2				0					2	-6	-60,00%
mravnostní trestné činy	4	0,88%	4	2	2			0					0	-9	-69,23%
násilné trestné činy	41	9,03%	34	27	6	1		0					7	-11	-21,15%
ostatní majetkové trestné činy	5	1,10%	3	3				0					2	-1	-16,67%
ostatní obecná kriminalita	219	48,24%	171	153	12	6		3	2	1			45	-34	-13,44%
podvody a zpronevěry	32	7,05%	17	17				4	3	1			11	-5	-13,51%
vojenské trestné činy	13	2,86%	13	8	5			0					0	3	30,00%
Rozdělení trestných činů dle Části druhé příslušných Hlav z.č. 40/2009 Sb., trestní zákoník															
Trestné činy proti životu a zdraví (Hlava I)	54	11,89%	48	40	6	2		1		1			5	-10	-15,63%
Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství (Hlava II)	13	2,86%	10	9	1			0					3	-20	-60,61%
Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti (Hlava III)	4	0,88%	4	2	2			0					0	-9	-69,23%
Trestné činy proti rodině a dětem (Hlava IV)	9	1,98%	9	7	2			0					0	-1	-10,00%
Trestné činy proti majetku (Hlava V)	108	23,79%	55	52	3			12	7	5			41	-45	-29,41%
Trestné činy hospodářské (Hlava VI)	27	5,95%	7	6		1		4	4				16	10	58,82%
Trestné činy obecně nebezpečné (Hlava VII)	58	12,78%	33	30	3			2	2				23	5	9,43%
Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných (Hlava X)	168	37,00%	132	106	8	18		0					36	-28	-14,29%
Trestné činy vojenské (Hlava XII)	13	2,86%	13	8	5			0					0	3	30,00%

Tabulka č. 13: Pachatelé trestných činů vyšetřovaných GIBS v roce 2015 ve srovnání s rokem 2014

	Rok 2014											Rok 2015												
	trestně stíhaných osob	z toho										civilních osob	trestně stíhaných osob	z toho										civilních osob
		příslušníků					zaměstnanců							příslušníků					zaměstnanců					
	celkem	PČR	VS ČR	CS ČR	GIBS	celkem	PČR	VS ČR	CS ČR	GIBS		celkem	PČR	VS ČR	CS ČR	GIBS	celkem	PČR	VS ČR	CS ČR	GIBS			
Všichni trestně stíhaní pachatelé	313	203	161	32	10		12	9	3			98	258	174	143	21	10		10	6	4		74	
Rozdělení podle typu trestně stíhané osoby																								
fyzická osoba	313	203	161	32	10		12	9	3			98	258	174	143	21	10		10	6	4		74	
právnícká osoba	0	0					0					0	0	0					0				0	
Rozdělení trestně stíhaných fyzických osob podle pohlaví																								
muž	288	197	156	32	9		7	5	2			84	228	164	135	20	9		6	3	3		58	
žena	25	6	5	1			5	4	1			14	30	10	8	1	1		4	3	1		16	
Rozdělení trestně stíhaných fyzických osob podle státní příslušnosti																								
Česká republika	309	203	161	32	10		12	9	3			94	254	174	143	21	10		10	6	4		70	
Maďarsko	0	0					0					0	1	0					0				1	
Slovensko	1	0					0					1	1	0					0				1	
Ukrajina	1	0					0					1	2	0					0				2	
Vietnam	2	0					0					2	0	0					0				0	
Rozdělení trestně stíhaných fyzických osob podle věku v době spáchání trestné činnosti																								
do 24 let	29	21	13	8			1	1				7	25	15	10	5			0				10	
25 až 29 let	88	64	53	10	1		1	1				23	64	49	45	3	1		0				15	
30 až 34 let	67	45	34	8	3		1	1				21	43	34	29	4	1		0				9	
35 až 39 let	50	32	28	3	1		0					18	52	38	30	4	4		1	1			13	
40 až 44 let	43	23	18	3	2		2	2				18	32	20	16	2	2		3	2	1		9	
45 až 49 let	15	11	9		2		3	2	1			1	20	11	8	2	1		1		1		8	
50 a více let	21	7	6		1		4	2	2			10	22	7	5	1	1		5	3	2		10	
Rozdělení trestně stíhaných fyzických osob podle místa spáchání trestné činnosti																								
A - hlavní město Praha	49	35	33	2			2	2				12	65	34	32		2		4	3	1		27	
B - Jihomoravský kraj	14	10	7	1	2		2	2				2	35	28	23	3	2		0				7	
C - Jihočeský kraj	17	11	9		2		0					6	7	6	4	2			0				1	
E - Pardubický kraj	7	6	4	1	1		0					1	7	6	3	2	1		0				1	
H - Královéhradecký kraj	11	9	6	2	1		1		1			1	8	7	5	2			0				1	
J - Kraj Vysočina	4	4	2	1	1		0					0	3	2	1	1			0				1	
K - Karlovarský kraj	15	6	4	2			1		1			8	8	6	5	1			0				2	
L - Liberecký kraj	29	16	8	8			1		1			12	22	11	7	1	3		1		1		10	
M - Olomoucký kraj	21	10	8	1	1		0					11	11	7	6	1			1		1		3	

Tabulka č. 14: Přehled trestných činů příslušníků BS vyšetřovaných GIBS v roce 2015 ve srovnání s rokem 2014

	2014						2015						+/- 2014/2015				
	PČR	VS ČR	CS ČR	GIBS	celkem	tj. %	PČR	VS ČR	CS ČR	GIBS	celkem	tj. %	PČR	VS ČR	CS ČR	GIBS	celkem
Trestné činy proti životu a zdraví (Hlava I)																	
§ 143 - Usmrcení z nedbalosti	1		1		2	0,56%	2				2	0,64%	1		-1		
§ 144 - Účast na sebevraždě							3				3	0,96%	3				3
§ 145 - Těžké ublížení na zdraví	2				2	0,56%	1	1	1		3	0,96%	-1	1	1		1
§ 146 - Ublížení na zdraví	10	2			12	3,37%	11	3			14	4,50%	1	1			2
§ 147 - Těžké ublížení na zdraví z nedbalosti	10	1			11	3,09%	8	1			9	2,89%	-2	0			-2
§ 148 - Ublížení na zdraví z nedbalosti	17	2	3		22	6,18%	12	1	1		14	4,50%	-5	-1	-2		-8
§ 149 - Mučení a jiné nelidské a kruté zacházení	5				5	1,40%	3				3	0,96%	-2				-2
§ 151 - Neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku	1				1	0,28%							-1				-1
Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství (Hlava II)																	
§ 171 - Omezování osobní svobody	3				3	0,84%							-3				-3
§ 173 - Loupež	2				2	0,56%							-2				-2
§ 175 - Vydírání	10	1			11	3,09%	4	1			5	1,61%	-6				-6
§ 178 - Porušování domovní svobody	7				7	1,97%	3				3	0,96%	-4				-4
§ 180 - Neoprávněné nakládání s osobními údaji							1				1	0,32%	1				1
§ 181 - Poškození cizích práv							1				1	0,32%	1				1
Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti (Hlava III)																	
§ 185 - Znásilnění	2				2	0,56%	1	1			2	0,64%	-1	1			0
§ 187 - Pohlavní zneužití	1				1	0,28%		1			1	0,32%	-1	1			0
§ 192 - Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií	2				2	0,56%	1				1	0,32%	-1				-1
§ 205a - Přechovávání dětské pornografie*	1				1	0,28%							-1				-1
Trestné činy proti rodině a dětem (Hlava IV)																	
§ 196 - Zanedbání povinné výživy	1				1	0,28%	2	1			3	0,96%	1	1			2
§ 198 - Týrání svěřené osoby							1				1	0,32%	1				1
§ 199 - Týrání osoby žijící ve společném obydlí	1				1	0,28%	4	1			5	1,61%	3	1			4
§ 201 - Ohrožování výchovy dítěte	2				2	0,56%							-2				-2

Trestné činy proti majetku (Hlava V)																
§ 205 - Krádež	7	1	1		9	2,53%	7	1			8	2,57%			-1	-1
§ 206 - Zpronevěra	3				3	0,84%	1				1	0,32%	-2			-2
§ 207 - Neoprávněné užívání cizí věci	1				1	0,28%							-1			-1
§ 209 - Podvod	17	2			19	5,34%	18				18	5,79%	1	-2		-1
§ 210 - Pojistný podvod	7		1		8	2,25%	4				4	1,29%	-3		-1	-4
§ 211 - Úvěrový podvod	5	3	1		9	2,53%	7	2			9	2,89%	2	-1	-1	0
§ 214 - Podílnictví	1				1	0,28%							-1			-1
§ 215 - Podílnictví z nedbalosti		1			1	0,28%								-1		-1
§ 216 - Legalizace výnosů z trestné činnosti	1				1	0,28%							-1			-1
§ 220 - Porušení povinnosti při správě cizího majetku	2				2	0,56%	2				2	0,64%				0
§ 228 - Poškození cizí věci	5				5	1,40%	3				3	0,96%	-2			-2
§ 230 - Neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací	17				17	4,78%	8				8	2,57%	-9			-9
§ 250a - Pojistný podvod*	3				3	0,84%							-3			-3
§ 250b - Úvěrový podvod*	2				2	0,56%							-2			-2
§ 255 - Porušování povinnosti při správě cizího majetku*							1				1	0,32%	1			1
§ 257a - Poškození a zneužití záznamu na nosiči informací*							1				1	0,32%	1			1
Trestné činy hospodářské (Hlava VI)																
§ 128a - Pletichy při veřejné soutěži a veřejné dražbě*	2				2	0,56%	1				1	0,32%	-1			-1
§ 234 - Neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku	3				3	0,84%	1				1	0,32%	-2			-2
§ 240 - Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby							1		1		2	0,64%	1		1	2
§ 251 - Neoprávněné podnikání	1				1	0,28%							-1			-1
§ 256 - Sjednání výhody při zadávání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě							2				2	0,64%	2			2
§ 270 - Porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi	1				1	0,28%	1				1	0,32%				0
Trestné činy obecně nebezpečné (Hlava VII)																
§ 273 - Obecné ohrožení z nedbalosti							1				1	0,32%	1			1
§ 274 - Ohrožení pod vlivem návykové látky	6	2	2		10	2,81%	13	2			15	4,82%	7		-2	5
§ 277 - Poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení z nedbalosti	1				1	0,28%							-1			-1
§ 279 - Nedovolené ozbrojování	7				7	1,97%	3	1			4	1,29%	-4	1		-3

§ 283 - Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy	5	4			9	2,53%	9				9	2,89%	4	-4			0
§ 284 - Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu	2	1			3	0,84%	3				3	0,96%	1	-1			0
§ 288 - Výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem		1			1	0,28%	1				1	0,32%	1	-1			0
Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných (Hlava X)																	
§ 158 - Zneužívání pravomoci veřejného činitele*	4				4	1,12%	2				2	0,64%	-2				-2
§ 329 - Zneužití pravomoci úřední osoby	68	16	3		87	24,44 %	75	4	11		90	28,94 %	7	-12	8		3
§ 330 - Maření úkolu úřední osoby z nedbalosti	4				4	1,12%			1		1	0,32%	-4		1		-3
§ 331 - Přijetí úplatku	15	4			19	5,34%	6		5		11	3,54%	-9	-4	5		-8
§ 332 - Podplacení								2			2	0,64%		2			2
§ 336 - Pohrdání soudem							1				1	0,32%	1				1
§ 337 - Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání		2			2	0,56%	1				1	0,32%	1	-2			-1
§ 345 - Křivé obvinění	2	1			3	0,84%	1				1	0,32%	-1	-1			-2
§ 346 - Křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek	1				1	0,28%		1			1	0,32%	-1	1			0
§ 348 - Padělání a pozměňování veřejné listiny	1				1	0,28%	2				2	0,64%	1				1
§ 353 - Nebezpečné vyhrožování	2				2	0,56%							-2				-2
§ 358 - Výtržnictví	12	3			15	4,21%	12	1	1		14	4,50%	0	-2	1		-1
§ 360 - Opilství	1				1	0,28%							-1				-1
§ 366 - Nadřívání	1				1	0,28%	6				6	1,93%	5				5
Trestné činy vojenské (Hlava XII)																	
§ 375 - Neuposlechnutí rozkazu							1				1	0,32%	1				1
§ 378 - Urážka mezi vojáky	1				1	0,28%	1				1	0,32%					0
§ 379 - Urážka mezi vojáky násilím nebo pohrůzkou násilí		1			1	0,28%							0	-1			-1
§ 389 - Porušení povinnosti strážní služby		5			5	1,40%	5	5			10	3,22%	5				5
§ 390 - Porušení povinnosti dozorcí služby nebo jiné služby	1	1			2	0,56%							-1	-1			-2
§ 398 - Porušení služební povinnosti příslušníka bezpečnostního sboru							1				1	0,32%	1				1
Celkem	290	54	12	0	356	100 %	260	30	21	0	311	100 %	-30	-24	9	0	-45

* trestné činy ve smyslu zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, zařazené do rozdělení dle Části druhé příslušných Hlav zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Tabulka č. 15: **Přehled trestných činů zaměstnanců BS vyšetřovaných GIBS v roce 2015 ve srovnání s rokem 2014**

	2014				2015				+/- 2014/2015		
	PČR	VS	celkem	tj. %	PČR	VS	celkem	tj. %	PČR	VS	celkem
Trestné činy proti životu a zdraví (Hlava I)											
§ 143 - Usmrcení z nedbalosti		1	1	3,85%						-1	-1
§ 148 - Ublížení na zdraví z nedbalosti	1		1	3,85%					-1		-1
§ 150 - Neposkytnutí pomoci						1	1	5,26%		1	1
Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství (Hlava II)											
§ 181 - Poškození cizích práv	1		1	3,85%					-1		-1
Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti (Hlava III)											
§ 243 - Pohlavní zneužívání*	1		1	3,85%					-1		-1
Trestné činy proti rodině a dětem (Hlava IV)											
§ 198 - Týrání svěřené osoby	1		1	3,85%					-1		-1
§ 201 - Ohrožování výchovy dítěte	1		1	3,85%					-1		-1
Trestné činy proti majetku (Hlava V)											
§ 205 - Krádež					1		1	5,26%	1		1
§ 209 - Podvod	3		3	11,54%	3	5	8	42,11%		5	5
§ 211 - Úvěrový podvod	4		4	15,38%					-4		-4
§ 220 - Porušení povinnosti při správě cizího majetku	2		2	7,69%	2		2	10,53%			0
§ 250 - Podvod*	1		1	3,85%					-1		-1
§ 255 - Porušování povinnosti při správě cizího majetku*					1		1	5,26%	1		1
Trestné činy hospodářské (Hlava VI)											
§ 128a - Pletichy při veřejné soutěži a veřejné dražbě*	2		2	7,69%	1		1	5,26%	-1		-1
§ 233 - Padělání a pozměnění peněz	1		1	3,85%					-1		-1
§ 234 - Neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku					1		1	5,26%	1		1
§ 256 - Sjednání výhody při zadávání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě					2		2	10,53%	2		2
Trestné činy obecně nebezpečné (Hlava VII)											
§ 274 - Ohrožení pod vlivem návykové látky	1		1	3,85%	1		1	5,26%			

§ 283 - Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy	1		1	3,85%	1		1	5,26%			
Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných (Hlava X)											
§ 329 - Zneužití pravomoci úřední osoby	1		1	3,85%					-1		-1
§ 331 - Přijetí úplatku	1	1	2	7,69%					-1	-1	-2
§ 333 - Nepřímé úplatkářství		1	1	3,85%						-1	-1
§ 358 - Výtržnictví	1		1	3,85%					-1		-1
Celkem	23	3	26	100 %	13	6	19	100 %	-10	3	-7

* *trestné činy ve smyslu zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, zařazené do rozdělení dle Části druhé příslušných Hlav zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník*

Tabulka č. 16: **Přehled trestných činů civilních fyz. a práv. osob vyšetřovaných GIBS v roce 2015 ve srovnání s rokem 2014**

	2014		2015		+/-
	celkem	tj. %	celkem	tj. %	rozdíl
Trestné činy proti životu a zdraví (Hlava I)					
§ 143 - Usmrcení z nedbalosti			1	0,81%	1
§ 146 - Ublížení na zdraví	4	2,40%	4	3,23%	0
§ 148 - Ublížení na zdraví z nedbalosti	2	1,20%			-2
§ 157 - Ohrožování zdraví závadnými potravinami a jinými předměty z nedbalosti	1	0,60%			-1
Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství (Hlava II)					
§ 171 - Omezování osobní svobody	1	0,60%			-1
§ 175 - Vydírání	1	0,60%	3	2,42%	2
§ 178 - Porušování domovní svobody	3	1,80%			-3
§ 180 - Neoprávněné nakládání s osobními údaji	2	1,20%			-2
§ 181 - Poškození cizích práv	1	0,60%			-1
§ 235 - Vydírání*	1	0,60%			-1
Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti (Hlava III)					
§ 187 - Pohlavní zneužití	1	0,60%			-1
§ 241 - Znásilnění*	2	1,20%			-2
§ 242 - Pohlavní zneužívání*	1	0,60%			-1
§ 243 - Pohlavní zneužívání*	1	0,60%			-1
§ 245 - Soulož mezi příbuznými*	1	0,60%			-1
Trestné činy proti rodině a dětem (Hlava IV)					
§ 198 - Týrání svěřené osoby	1	0,60%			-1
§ 199 - Týrání osoby žijící ve společném obydlí	1	0,60%			-1
§ 201 - Ohrožování výchovy dítěte	1	0,60%			-1
§ 217 - Ohrožování výchovy mládeže*	1	0,60%			-1
Trestné činy proti majetku (Hlava V)					
§ 205 - Krádež	10	5,99%	3	2,42%	-7
§ 206 - Zpronevěra	1	0,60%	1	0,81%	0
§ 209 - Podvod	14	8,38%	14	11,29%	0
§ 210 - Pojistný podvod	7	4,19%	4	3,23%	-3

§ 211 - Úvěrový podvod	15	8,98%	5	4,03%	-10
§ 220 - Porušení povinnosti při správě cizího majetku	4	2,40%	9	7,26%	5
§ 223 - Zvýhodnění věřitele	1	0,60%			-1
§ 228 - Poškození cizí věci	1	0,60%	2	1,61%	1
§ 230 - Neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací	7	4,19%			-7
§ 231 - Opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat	1	0,60%			-1
§ 250 - Podvod*	1	0,60%			-1
§ 255 - Porušování povinnosti při správě cizího majetku*			3	2,42%	3
Trestné činy hospodářské (Hlava VI)					
§ 128a - Pletichy při veřejné soutěži a veřejné dražbě*	4	2,40%	3	2,42%	-1
§ 234 - Neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku	1	0,60%	1	0,81%	0
§ 240 - Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby			2	1,61%	2
§ 245 - Padělání a pozměnění předmětů k označení zboží pro daňové účely a předmětů dokazujících splnění poplatkové povinnosti			1	0,81%	1
§ 251 - Neoprávněné podnikání			1	0,81%	1
§ 256 - Sjednání výhody při zadávání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě			8	6,45%	8
§ 260 - Poškození finančních zájmů Evropské unie	1	0,60%			-1
§ 268 - Porušení práv k ochranné známce a jiným označením	1	0,60%			-1
Trestné činy obecně nebezpečné (Hlava VII)					
§ 274 - Ohrožení pod vlivem návykové látky	7	4,19%	8	6,45%	1
§ 279 - Nedovolené ozbrojení			3	2,42%	3
§ 283 - Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy	9	5,39%	8	6,45%	-1
§ 284 - Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu			3	2,42%	3
§ 288 - Výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem	4	2,40%	1	0,81%	-3
Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných (Hlava X)					
§ 158 - Zneužívání pravomoci veřejného činitele*	2	1,20%			-2
§ 329 - Zneužití pravomoci úřední osoby	16	9,58%	8	6,45%	-8
§ 331 - Přijetí úplatku	6	3,59%	3	2,42%	-3
§ 332 - Podplacení	15	8,98%	8	6,45%	-7
§ 333 - Nepřímé úplatkářství	2	1,20%			-2
§ 337 - Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání	5	2,99%	2	1,61%	-3

§ 346 - Křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek			1	0,81%	1
§ 348 - Padělání a pozměňování veřejné listiny			2	1,61%	2
§ 350 - Padělání a vystavení nepravdivé lékařské zprávy, posudku a nálezu	1	0,60%			-1
§ 358 - Výtržnictví	3	1,80%	12	9,68%	9
§ 366 - Nadržování	1	0,60%			-1
Trestné činy vojenské (Hlava XII)					
§ 389 - Porušení povinnosti strážní služby	1	0,60%			-1
Celkem	167	100 %	124	100 %	-43

* trestné činy ve smyslu zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, zařazené do rozdělení dle Části druhé příslušných Hlav zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Tabulka č. 17: Přehled všech pravomocných rozhodnutí v trestních věcech za roky 2012 až 2015, kterými GIBS disponuje

		celkem pachatelů	tj. %	kdo pravomocně rozhodl				zavinění TČ	
				GIBS	jiný orgán	soud	SZ	úmyslné	nedbalostní
A	§ 159a/1 (i § 179c/2) TŘ - odložení věci - nejde o trestný čin a věc nelze vyřídit jinak	3	0,25%	2			1	2	1
B	§ 159a/2 (i § 179c/2) - § 11/1b) TŘ - odložení věci - trestní stíhání je promlčeno	18	1,49%	18				18	
C	§ 159a/2 (i § 179c/2) - § 11/1e) TŘ - odložení věci - osoba zemřela nebo byla prohlášena za mrtvou	10	0,83%	10				8	2
D	§ 159a/2 (i § 179c/2) - § 11/1h) TŘ - odložení věci - dřívější pravomocné rozhodnutí o postoupení věci	1	0,08%	1				1	
E	§ 159a/2 (i § 179c/2) - § 11/1i) TŘ - odložení věci - nezbytný souhlas poškozeného nebyl dán nebo byl vzat zpět	16	1,32%	16				11	5
F	§ 159a/3 (i § 179c/2) - 172/2a) TŘ - odložení věci - hrozící trest je bezvýznamný vedle v jiné věci již uloženého / hrozícího trestu	11	0,91%	11				11	
G	§ 159a/3 (i § 179c/2) - 172/2b) TŘ - odložení věci - o skutku již dostatečně rozhodnuto	1	0,08%	1					1
H	§ 159a/4 - 172/2c) TŘ - odložení věci - účelu trestního řízení bylo dosavadním řízením dosaženo	1	0,08%				1	1	
I	§ 172/1a) TŘ - zastavení trestního stíhání - skutek, pro který se trestní stíhání vedlo, se nestal	10	0,83%				10	10	
J	§ 172/1b) TŘ - zastavení trestního stíhání - skutek není trestným činem a není důvod k postoupení věci	15	1,24%				15	12	3
K	§ 172/1c) TŘ - zastavení trestního stíhání - skutek nebyl stíhané osobě prokázán	5	0,41%				5	5	
L	§ 172/1d) - § 11/1a) TŘ - zastavení trestního stíhání - milost nebo amnestie prezidenta republiky	2	0,17%				2	2	
M	§ 172/1d) - § 11/1b) TŘ - zastavení trestního stíhání - trestní stíhání je promlčeno	1	0,08%				1	1	
N	§ 172/1d) - § 11/1e) TŘ - zastavení trestního stíhání - osoba zemřela nebo byla prohlášena za mrtvou	3	0,25%				3	3	
O	§ 172/1d) - § 11/1i) TŘ - zastavení trestního stíhání - nezbytný souhlas poškozeného nebyl dán nebo byl vzat zpět	1	0,08%				1	1	
P	§ 172/1e) TŘ - § 5 ZSVM - zastavení trestního stíhání - obviněná osoba v době činu nebyla pro nepříčetnost trestně odpovědná	3	0,25%				3	3	
Q	§ 172/1f) TŘ - § 7 ZSVM - zastavení trestního stíhání - trestnost činu zanikla (účinná lítost)	3	0,25%				3	3	
R	§ 172/2a) TŘ - zastavení trestního stíhání - hrozící trest je bezvýznamný vedle v jiné věci již uloženého / hrozícího trestu	1	0,08%				1	1	
S	§ 172/2c) TŘ - zastavení trestního stíhání - účelu trestního řízení bylo dosavadním řízením dosaženo	1	0,08%				1		1

T	§ 173/1a) TŘ (i další pro soud) - přerušení věci - pro nepřítomnost obviněné osoby nelze věc náležitě objasnit	1	0,08%				1	1	
U	§ 173/1b) TŘ (i další pro soud) - přerušení věci - obviněnou osobu nelze pro těžkou chorobu postavit před soud	1	0,08%				1	1	
V	§ 179g i § 179c/2 TŘ - podmíněné odložení podání návrhu na potrestání (ZPŘ)	41	3,39%				41	20	21
W	§ 223/1 a další pro soud - § 11/1a) TŘ - zastavení trestního stíhání - milost nebo amnestie prezidenta republiky	3	0,25%			3		3	
X	§ 223/1 a další pro soud - § 11/1b) TŘ - zastavení trestního stíhání - trestní stíhání je promlčeno	3	0,25%			3		3	
Y	§ 223/1 a další pro soud - § 11/1e) TŘ - zastavení trestního stíhání - osoba zemřela nebo byla prohlášena za mrtvou	1	0,08%			1		1	
Z	§ 223/1 a další pro soud - § 11/1g) TŘ - zastavení trestního stíhání - dřívější pravomocné rozhodnutí o schválení narovnání	1	0,08%			1		1	
AA	§ 223/1 a další pro soud - § 11/1i) TŘ - zastavení trestního stíhání - nezbytný souhlas poškozeného nebyl dán nebo byl vzat zpět	1	0,08%			1		1	
AB	§ 223/1 a další pro soud - § 11/1j) TŘ - zastavení trestního stíhání - stanoví tak vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je ČR vázána	6	0,50%			6		6	
AC	§ 223/2 a další pro soud - § 172/2a) TŘ - zastavení trestního stíhání - hrozící trest je bezvýznamný vedle v jiné věci již uloženého / hrozícího trestu	2	0,17%			2		2	
AD	§ 223/2 a další pro soud - § 172/2c) TŘ - zastavení trestního stíhání - účelu trestního řízení bylo dosavadním řízením dosaženo	3	0,25%			3		3	
AE	§ 225/1 i § 314e i § 314r/4 TŘ - odsuzující rozsudek / trestní příkaz / schválení dohody o vině a trestu - osoba vinna	425	35,09%			425		406	19
AF	§ 226/a) TŘ - zprošťující rozsudek - osoba nevinna - skutek nebyl prokázán	49	4,05%			49		46	3
AG	§ 226/b) TŘ - zprošťující rozsudek - osoba nevinna - skutek není trestným činem	50	4,13%			50		45	5
AH	§ 226/c) TŘ - zprošťující rozsudek - osoba nevinna - nebylo prokázáno spáchání skutku obžalovanou osobou	20	1,65%			20		20	
AI	§ 226/e) TŘ - zprošťující rozsudek - osoba nevinna - trestnost činu zanikla	3	0,25%			3		3	
AJ	§ 307/1-2 TŘ (i další pro soud) - podmíněné zastavení trestního stíhání	124	10,24%			33	91	55	69
AK	§ 309/1 (i § 179c/2) TŘ (i další pro soud) - schválení narovnání a zastavení trestního stíhání	3	0,25%			2	1	2	1
AL	Jiné pravomocné rozhodnutí o nevině osoby	165	13,63%	4	161			151	14
AM	Jiné pravomocné rozhodnutí o vině osoby	203	16,76%	3	200			176	27
Celkový součet dosud vydaných pravomocných rozhodnutí k pachatelům vykázaných za období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2015 včetně		1211	100%	66	361	602	182	1039	172

Poznámka - všechny uvedené informace jsou zjištěny ze spisové služby GIBS k datu 31. března 2016 na základě k tomuto datu obdržených rozhodnutí od ostatních orgánů činných v trestním řízení.

Tabulka č. 19: Přehled veškerých pravomocných rozhodnutí v trestních věcech, týkajících se zaměstnanců bezpečnostních sborů v období let 2012 až 2015, kterými GIBS disponuje

způsob ukončení	zaměstnanci BS	tj. %	z toho PČR	tj. %	kdo pravomocně rozhodl				z toho VS ČR	tj. %	kdo pravomocně rozhodl		
					GIBS	jiný orgán	soud	SZ			jiný orgán	soud	SZ
A	1	2,13%	1	2,94%	1				0	0,00%			
E	1	2,13%	1	2,94%	1				0	0,00%			
I	1	2,13%	1	2,94%				1	0	0,00%			
J	2	4,26%	1	2,94%				1	1	7,69%			1
K	1	2,13%	1	2,94%				1	0	0,00%			
U	1	2,13%	0	0,00%					1	7,69%			1
V	2	4,26%	2	5,88%				2	0	0,00%			
AE	12	25,53%	10	29,41%			10		2	15,38%		2	
AG	3	6,38%	2	5,88%			2		1	7,69%		1	
AJ	10	21,28%	9	26,47%			1	8	1	7,69%		1	
AL	7	14,89%	2	5,88%		2			5	38,46%	5		
AM	6	12,77%	4	11,76%		4			2	15,38%	2		
Celkem	47	100%	34	100%	2	6	13	13	13	100%	7	4	2

Poznámka - všechny uvedené informace jsou zjištěny ze spisové služby GIBS k datu 31. března 2016 na základě k tomuto datu obdržených rozhodnutí od ostatních orgánů činných v trestním řízení.

Tabulka č. 20: Přehled veškerých pravomocných rozhodnutí v trestních věcech, týkajících se civilních fyzických a právnických osob v období let 2012 až 2015, kterými GIBS disponuje

Způsob ukončení	civilní fyzické a právnické osoby	tj. %	kdo pravomocně rozhodl			
			GIBS	jiný orgán	soud	SZ
B	4	1,84%	4			
C	2	0,92%	2			
F	6	2,76%	6			
I	4	1,84%				4
J	2	0,92%				2
T	1	0,46%				1
V	13	5,99%				13
W	1	0,46%			1	
X	2	0,92%			2	
Y	1	0,46%			1	
Z	1	0,46%			1	
AC	2	0,92%			2	
AD	2	0,92%			2	
AE	114	52,53%			114	
AF	7	3,23%			7	
AG	10	4,61%			10	
AH	4	1,84%			4	
AJ	19	8,76%			5	14
AL	11	5,07%		11		
AM	11	5,07%		11		
Celkem	115	100,00%	12	22	149	34

Poznámka - všechny uvedené informace jsou zjištěny ze spisové služby GIBS k datu 31. března 2016 na základě k tomuto datu obdržných rozhodnutí od ostatních orgánů činných v trestním řízení.